

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ, 1869.

ΤΟΜΟΣ ΙΘ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 452.

Ο ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΓΑΜΒΡΟΣ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλάδ. 449.)

Β'.

Μετά ὀκτώ ἡμέρας ἠτοιμάσθη τράπεζα διὰ δέκα περίπου συνδαιτημόνας εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ Ἑστάν, ὅπου περιεμένετο ὁ κόμης καὶ ἡ κόμισσα Λαφάρ μετὰ τῆς Κ. Σερύ. Ὁ Παῦλος εἶχε παύσεις, καὶ ὁ διδάσκαλος μετὰ τῆς θυγατρὸς του εἶχον ἐπίσης προσκληθῆ. Ὡς εἶναι ἤδη γνωστὸν ὁ κύρ Γρηγόριος καὶ ἡ κόρη του ἦσαν μέλη τῆς οἰκογενείας Λαφάρ· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ παρουσία των ὡς καὶ ἡ τοῦ Παύλου ἔδιδε χαρακτῆρα ἤττον ἐπίσημον εἰς τὸ γεῦμα ἐκεῖνο τῆς παρουσιάσεως τῶν μελλονύμφων.

Ἀπὸ πρωῒας ὁ μαρκέσιος περιεπάτει πλήρως ταρραχῆς εἰς τὴν δενδροστοιχίαν· τὸ ὄραϊον καὶ ἱλαρὸν πρόσωπόν του ἦτο κατηφές καὶ ἐνίοτε τὰ ἀόριστα καὶ ἀκίνητα βλέμματά του ἐφαίνοντο ἐξερευνῶντα τὰ ἀχανῆ βάθη τῆς τύχης του.

Καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα τὸ ὄνομα τῆς Κ. Σερύ ἐπανήρχετο συχνάκις εἰς τὴν ὀμιλίαν, καὶ πάντοτε συνοδεύετο μετὰ τοσοῦτων ἐπαίνων, ὥστε ὁ μαρκέσιος ἤρχιζε νὰ πιστεύῃ σπουδαίως τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ γάμου του.

— Φθάνει μόνον νὰ μὴ μὲ ἀποξίψῃ, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

Ἄλλ' ἡ τελευταία αὕτη ὑπόθεσις ἐφαίνετο πολλὰ ἀπίθανος· διότι ποτὲ ὁ μαρκέσιος δὲν ἀφῆκε τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην τῆς ἀποποιήσεως εἰς οὐδεμίαν τῶν υποψηφίων νυμφῶν. Ποτέ! Τότε ἤρχισε νὰ ἐξεκονίζῃ εἰς τὴν φαντασίαν του τὴν νέαν καθ' ἣσαν εἶχε ἀκούσει περὶ αὐτῆς, καὶ κατὰ τὸ ἰδανικὸν τὸ ὅποιον εἶχε μορφώσει ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Πράγμα δὲ παράδοξον! Τὸ πρόσωπον τὸ ὅποιον διήρχετο πάντοτε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του κατὰ τὰς ὥρας τῶν ἐνειροπολήσεών του ἦτο τὸ τῆς Σοφίης. Ἴσως ἡ φαντασία τοῦ Κ. δὲ Κρεμὰν εἶχεν ἀνάγκην πραγματικοῦ τινος ἀντικειμένου ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς βάσις τῶν ἐνείρων του· ἴσως δὲ καὶ ἡ μεταξὺ τῶν δύο νεανίδων φιλία, ἡ ὁμοιότης τῆς ἡλικίας καὶ τῆς ἀνατροφῆς των, τὰς συνέχεον εἰς ἓν πλάσμα, εἰς ὃ αὐτὸς ἔδοσε τὴν μορφήν τῆς ὁποίας τὴν ἀνάμνησιν εἶχον διατηρήσει οἱ ὀφθαλμοὶ του.

Ὅπωςδὴποτε, ἅμα ὡς ἐπλησίασεν ἡ ὥρα τῆς ἀφίξεως τῶν προσκεκλημένων ὁ μαρκέσιος ἀνεσκήρτα εἰς πάντα κρότον ὀχλήματος τὸν ὅποιον ἤκουε κερθθεν.

Ἐμελλε λοιπὸν νὰ εὐρεθῇ μετ' ὀλίγον ἐνώπιον τῆς γυναικὸς, ἥτις θὰ συμμετείχε τῆς τύχης καὶ θὰ ἐγένετο μήτηρ τῶν τέκνων του. Τὴν φορὰν ταύτην

έταλείωνε πλέον τὸ πρᾶγμα, ἔπρεπε νὰ πύσωσιν οἱ διαταγματοὶ, οἱ φόβοι, αἱ καθ' ὑπερβολὴν ὑψηλαὶ ἐπιθυμίαι· αἱ ὁποῖαι κατέστρεψαν ἀλληλοδιαδόχως ὅλα τὰ σχέδια τῶν γάμων του. Ἄλλως καὶ ἡ Κ. Σερὺ ὅ' ἀνταπεκρίνετο βεβαίως εἰς τὰς εὐγενεῖς ἀπατιήσεις τοῦ μαρκεσίου ἀφοῦ ὁ βαρῶνος καὶ ἡ βαρωνίς Τορσὺλ, δύο ἐκλεκταὶ καρδίαι, δύο δικαιοταγεῖς καὶ φιλοφροσύνης, τὴν παρουσίαζον εἰς αὐτὸν, ἀφοῦ ἀνήκεν εἰς τὴν ἀρίστην οἰκογένειαν τῶν Λαφάρ, τῆς ὁποίας τὰ ἀκηλίδωτα οἰκόνειμα δὲν ἐδύναντο βεβαίως ν' ἀρνηθῆναι ἢ γράψαι καὶ δύσκολος δεσποσύνη Κρεμάν, ἀφοῦ ὁ καλὸς κύρ Γρηγόριος τὸν ὁποῖον ἐσέβοντο ὅλοι οἱ εὐγενεῖς τῶν περιχώρων, καὶ ἐθεώρουν ὡς σύμμαχον καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀποθηκοφύλακα τῆς ἐμπιστοσύνης των, εἰς ὃν ἄλλοτε οἱ γέροντες ἱππόται ἐνεπιστεύοντο τὰ τέκνα των, ἀφοῦ ὁ ἀπλοῦς, καλὸς, ὀξυδερκής καὶ περισκεπτικός ἐκείνος ἄνθρωπος, ἐγγυάτο περὶ τῶν ἠθικῶν προτερημάτων τῆς, καὶ τέλος ἀφοῦ ἦτο ἡ φίλη, ἡ σύνητροφος, ἡ πνευματικὴ ἀδελφὴ νέας τοσοῦτον ἐντελοῦς ὅσον ἡ Κυρία Σοφία.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ μαρκεσιὸς εἰσῆρχετο εἰς τὸν πύργον, ἀνέβαινε εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἐρρίπτε βλέμμα εἰς τὸν καθρέπτην, ἐπιθεωρῶν τὸ πρόσωπον καὶ τὴν ἐνδυμασίαν του. Τοῦτο δὲ οὐχὶ ἐξ αἰσθημάτων αὐταρσεκείας ἢ ἐπιθυμίας νὰ φανῆ νεώτερος· ἀλλὰ καθὼς δὲν ἤθελε νὰ φανῆ νεώτερος, τὸν αὐτὸν τρόπον δὲν ἐπεθύμει καὶ νὰ φανῆ προσβύτερος. Ἐπεθύμει νὰ φανῆ ὅπως καὶ ἦτο, ὅτε θὰ προσέφερον εἰς τὴν μέλλουσαν νύμφην καρδίαν μαρκαθεῖσαν μὲν ἕνεκα τοῦ χρόνου, οὐχὶ ὅμως καὶ ἕνεκα παραλυσίας· καρδίαν ψυχρανεῖσαν ἴσως ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀποξηρανθεῖσαν· καρδίαν πλούσιαν ἀκόμη, καθὸ μὴ διασπείρασκον τὸν πλοῦτόν της εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ βίου· καρδίαν ἣτις δὲν ἐγνώρισε τὰς θυέλλας, διότι προσφυλάχθη πάντοτε ὑπὸ τοῦ μεγάλου νόμου τοῦ καθήκοντος, ἀλλὰ τῆς ὁποίας τὸ θερμὸν κέντρον διετῆρει ὀπισθοκαρπύου ἀγάπης.

Μόλις λοιπὸν ἀντήγει πηδοβολητὸς ἵππου ἢ ὕλακῃ σκύλλου ἀναγγέλλοντα ὅτι διήρχετο ἐκεῖθεν ξένος, καὶ ὁ μαρκεσιὸς δὲ Κρεμάν ἀνετριχιάζει· διότι ἡ πρωτόπειρος καρδία του εἶχε φόβους παραδόξους. Ἰσως ἠσθάνετο αὐθορμητῶς τὴν ἀδυναμίαν της. Ὅπως δὴποτε ἐγνώριζεν ἐκ πείρας πόσον εὐκόλως ἐπληγόνετο. . .

Τέλος οἱ προσκεκλημένοι ἐφθασαν, ἀν καὶ ἦτο ἀκόμη ἑνωρίς. Ἀλλ' εἰς τὴν ἐξοχὴν δὲν εἶναι συνήθεια νὰ φθάσῃ τις τὴν στιγμὴν τοῦ γεύματος ὅπως εἰς τὰς πόλεις. Ὁ μαρκεσιὸς ἐξήρχετο τὴν ὥραν ἐκείνην ἐκ τοῦ δωματίου του ὅπως ἐπανεβλῆ εἰς τὴν δεικνύουσαν ὡς ἦκουσεν ἀνοιγομένης καὶ κλειομένης τὰς θύρας, καὶ τὰ ἐσπευσμένα βήματα τοῦ

Παύλου ὅστις ἔτρεχεν ὅπως χαιρετίσῃ τοῦς ἐρχομένους.

— Αὐτοὶ εἶναι! εἶπε καθ' ἑαυτὸν καὶ τῷ ἤλθε διάθεσις νὰ διαβῆ ἔμπροσθεν τῆς αἰθούσας χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ. Ἀλλ' ἡ παιδαριώδης αὐτὴ διάθεσις ἦτο ἀναξίτη τοῦ μαρκεσίου δὲ Κρεμάν· προχωρήσας γενναίως ὡς πρὸς πύρ, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἐχαιρετίσεν· ἀλλ' ὁ χαιρετισμὸς του τῷ ἀπεδόθη οὐχὶ ὑπὸ τῆς μελλούσης κυρίας Σερὺ, ἀλλ' ὑπὸ τῆς Σοφίας.

Ποῖον ἀρά γε αἶσθημα ἔκαμε τὸν μαρκεσιὸν νὰ ἀνασκιρτήσῃ; Μήπως ἔλυπῆθη διότι ἐψεύσθησαν αἱ ἐλπίδες του; Μήπως ἀπ' ἐναντίας ἠσθάνθη χερὰν διότι ἡ τρομερὰ συνάντησις ἀνεβλήθη δι' ὀλίγας ἐτισιγμάς; ἢ τέλος μήπως εὐχαριστήθη διότι εὐρεν εἰς τὴν πραγματικότητα, ὡς καὶ εἰς τὰ ὄνειρά του, τὸ πρόσωπον τῆς Σοφίας ἀπέναντι αὐτοῦ, ὅτε περιέμενε νὰ ἴδῃ τὸ τῆς κυρίας Σερὺ;

Ποῖος τὸ γνωρίζει; καὶ ἐκεῖνος πρὸ πάντων δὲν τὸ ἐγνώριζεν· ἄλλως καὶ παρῆλθεν ὡς ἀστραπὴ ἢ ταραχὴ του. Μετ' ὀλίγον ἠσθάνθη ἑαυτὸν ἠσυχον μεταξὺ τῶν φιλοξενούντων αὐτὸν καὶ τοῦ κύρ Γρηγορίου μετὰ τῆς θυγατρὸς του.

— Ἐνὸμιζα, Σοφία, ὅτι θὰ ἤρξαστο ἐρ' ἀμάξης μετὰ τὴν Λευκὴν Σερὺ, εἶπεν ἡ βαρωνίς Τορσὺλ. Δὲν ἐφοβήθη; νὰ χαλάσῃς τὸ ὠραῖον φόρεμά σου εἰς τοὺς δρόμους μας;

Ἡ Σοφία ἔφερεν ἔνδυμα ἀπλοῦν μαῦρον μεταξωτόν, μὲ μικρὰν λευκὴν τραχηλιάν, ἣτις ἀνεδείκνυεν ἔτι πλέον τὴν νεότητά καὶ καθαρότητα τῆς φυσιογνωμίας της.

— Ὡ! οἱ δρόμοι εἶναι στεγνοί, ἀπεκρίθη, καὶ ἐπροτίμησα νὰ ἔλθω μετὰ τὸν πατέρα μου. Πλὴν τοῦτο γνωρίζετε ὅτι ἡ ἄμαξα τῆς ἀναδόχου μου, ἀν καὶ μεγάλη, θὰ εἶναι γεμάτη, καὶ δυσκόλως θὰ κατωρθώναμεν νὰ εἰσέλθωμεν καὶ ἡμεῖς οἱ δύο χωρὶς νὰ ἐνοχλήσωμεν τοὺς ἄλλους. Διὰ τοῦτο μάλιστα ἤλαμεν ἑνωρίς διὰ νὰ μὴ προσεγγίσωμεν τὴν παραμικροτέρην ἐνόχησιν εἰς κανένα.

Ὁ μαρκεσιὸς πλησιάσας τὴν Σοφίαν ἐκάθησε πλησίον της· καὶ ἠσθάνετο πρὸς αὐτὴν συμπάθειαν διότι ἦτο ἀντανάκλασις, μερὶς οὕτως εἰπεῖν τῆς μελλούσης μαρκεσίας δὲ Κρεμάν. Καὶ ἀληθῶς ἦτο ἰδιαιτέρως τις τύπος ἢ εὐφυῆς καὶ πεπαιδευμένη αὐτὴ κόρη, διότι τὸ μὲν ἐν μέρος τῆς ζωῆς της μετεῖχεν ὅλων τῶν ἀριστοκρατικῶν ἔξεων, τὸ δὲ ἄλλο ἐξήρητο ἀπὸ τὰ ταπεινὰ χρέη τοῦ κοινοῦ διδασκάλου· ἀν μόνον ἀντήλλασσε χαιρετισμὸν ἢ φράσιν μετ' αὐτῆς, ἔβλεπε εὐθύς ὅτι ἦτο γυνὴ συνειθισμένη εἰς τὸν κόσμον καὶ ἐνταυτῷ μοναχῇ.

Ἦτο δυνατόν νὰ παρατηρήσῃ τις τὸ κενὸν τοῦ καθημερινοῦ βίου της, τὴν μεταξὺ τῆς πασχούσης μητρὸς καὶ τοῦ πατρὸς της ὅστις κατεγίνετο εἰς τὸ

κοπιαστικὸν ἔργον τοῦ ζῶντος της, τὰς ὥρας τὰς ὁποίας διήρχετο μετὰ τῶν μικρῶν μαθητῶν οἵτινες τὴν εἰσήγαγον πρῶτοι, διὰ τῆς δυσκόλου ὁδοῦ, εἰς τὰ χρέη τῆς μητρὸς, καὶ νὰ μὴ συλλογισθῆ τὰς γυναίκας ἐκεῖνας, αἵτινες κρύπτουσιν ὑπὸ κάλυμμα τὴν ὠραιότητα, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ὑπαρξὶς συνίσταται εἰς τὰς δύο ταύτας λέξεις· ἀπάρνησις κόσμου, καὶ ἀφοσίωσις;

Ὁ μαρκεσιὸς ἐπεθύμει νὰ συνομιλήσῃ ὀλίγον μετ' αὐτῆς, νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνην τῆς ὁποίας δὲν ἐγνώριζεν ἀκόμη εἰμὴ μόνον τὴν ἐπιφάνειαν· ἀλλὰ μάτην ἐξήγησε τὴν φράσιν διὰ τῆς ὁποίας θὰ εἰσῆρχετο εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς καρδίας ἐκείνης. Ἦτο ἀκόμη τόσον ξένος εἰς τὴν Σοφίαν! Καὶ τί νὰ τῇ εἶπῃ; Νὰ τῇ ὁμιλήσῃ περὶ τῶν μικρῶν μαθητῶν της; . . . ἐφοβεῖτο μήπως τὴν κάμῃ νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὴν ἐθεώρει ἀπλὴν παιδαγωγόν. . . Περὶ τῆς φίλης της, τῆς κυρίας Σερὺ; Ἦτο βάρβαρον, διότι θὰ ἔλεγε καθαρὰ εἰς τὴν νέαν ὅτι ἐφρόντιζε περὶ αὐτῆς μόνως. Τί λοιπὸν νὰ τῇ εἶπῃ;

Ταῦτα ἐσκεπτετο βλέπων τὴν Σοφίαν μὲ βλέμμα ἐξεταστικόν, ὅτε ἡ ἄμαξα τῆς κομησσης Λαφάρ ἐστράφη εἰς τὴν δευδροστοιχίαν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἐσταμάτησεν ὑπὸ τὸν ἐξώστην. Ὁ βαρῶνος Τορσὺλ καὶ ἡ σύζυγός του ἀνεγερθέντες ὑπῆγαν εἰς συνάντησιν τῶν προσκεκλημένων· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ Σοφία ἠθέλησε νὰ τοὺς μιμηθῆ, ἀλλὰ συναντήσασα τὸ βλέμμα τοῦ μαρκεσίου, ἐσταμάτησε φοβουμένη μήπως ἴσως φανῆ ἀγενῆς ἐγκταλείπουσα τὴν αἴθουσαν.

— Εἶθε ἀνυπόμονος, κυρία, νὰ χαιρετίσετε τὴν φίλην σας; ἠρώτησεν ὁ μαρκεσιὸς. Μὲ εἶπαν, προσέθηκεν ὡς ἀν ἤθελε νὰ ἐξηγήσῃ τὰς λέξεις του ταύτας, ὅτι ἡ κυρία Σερὺ ἔχει τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀγαπάται πολὺ ἀπὸ ὑμᾶς.

— Ἡ εὐτυχία εἶναι ἰδική μου, κύριε μαρκεσιε. . . Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ πρώτη μου ὁρμὴ ἦτο πρὸ ὀλίγου νὰ τρέξω νὰ τὴν ὑποδεχθῶ. . . παιδικῆ ὅμως διάθεσις! Αἱ καρδίαι ὅλων ὅσοι τὴν γνωρίζομεν εἶναι ἐτοιμαὶ νὰ τὴν ὑποδεχθῶσι πάντοτε εὐχαρίστως· ὅσον δὲ διὰ τὴν ἰδικὴν σας αἰσθάνομαι ὅτι ἡ ὁδός της εἶναι ἀνοικτή. . . ὡς ἀν ἐπρόκειτο νὰ εἰσέλθῃ βασιλισσα.

Ὁ μαρκεσιὸς δὲν ἐπρόφρασε νὰ ἀπαντήσῃ, διότι ἡ Κ. Λαφάρ καὶ ἡ ἀνεψία της ἐφθασαν. Ἡ καρδία του συνεστάλη, ὡχρίασεν ἀνεγερθεὶς ὅπως χαιρετίσῃ καὶ ρίψῃ τὸ πρῶτον ἐκεῖνο βλέμμα τὸ ὁποῖον ἐμπεριέχει τὴν ἀποκάλυψιν δύο τυχῶν.

Τὸ πρῶτον ἐκεῖνο βλέμμα δὲν ὑπῆρξεν οὐδὲ συμπληρικόν οὐδὲ ἀντιπληρικόν. Ἐκατέρωθεν ἐξέφραζεν ἀμυχανίαν.

Ἡ Κ. Σερὺ ἦτο μετρίου ἀνκαστήματος, λεπτὴ καὶ

καλοκαμωμένη· τὸ πρόσωπόν της, ὡχρὸν, κανονικόν, πρῶτον μᾶλλον ἢ χάριεν, ἐξέφραζε γλυκύτητα καὶ σταθερότητα. Ἡ κατὰ μαυροῦ κόμη της ἀνεδείκνυεν ἰδιαζόντως τὴν μαρμαρώδη λευκότητα τοῦ δερματός της. Βεβαίως ἐφαίνετο νεωτάτη, καὶ ὅμως βλέπων τις αὐτὴν πλησίον τῆς Σοφίας, ὑπέθετε μεταξὺ τῶν δύο μεγάλην διαφορὰν ἡλικίας· ἡ μὲν μία εἶχεν ἀκόμη καὶ τὸν σχηματισμὸν καὶ τὸ χροῶδες τοῦ προσώπου, ἀνῆκον εἰς τὴν ἐφηβὸν ἡλικίαν, ἡ δὲ ἄλλη ἦτο γυνὴ σχηματισμένη, ὠραιότης τῆς ὁποίας δυσκόλως θὰ ἔλεγε ἀκριβῶς τὴν ἡλικίαν. . . ἀλλ' ἦτις θὰ διετηρεῖτο ἐπὶ πολὺ ἀμετάβλητος.

Ἀφοῦ ἀντηλλάγησαν αἱ προυσιάζσεις καὶ οἱ χαιρετισμοὶ, ἡ βαρωνίς προέτεινε περίπατον εἰς τὸν κήπον, μέχρις ὅτου φθάσει ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, ὅπως διασκεδάσῃ τὴν ἀμυχανίαν τῶν πρώτων σιγμῶν. Ἀλλ' ἡ κόμησσα Λαφάρ ἠρνήθη λέγουσα ὅτι ἦτο κοπιασμένη, καὶ ἀν καὶ οἱ κύριοι καὶ αἱ δύο νέαι εἶχον ἐγερεθῆ πάντες ἐκάθησαν ἐκ νέου· ἀλλ' ὁ μικρὸς αὐτὸς διαταγμὸς περὶ τοῦ τί ἐμελλε νὰ πράξωσι, διεσκεδάσε τὴν πρώτην ἀμυχανίαν καὶ ἡ συνομιλία ἤρχισεν ἡσύχως καὶ εὐκρινῶς. Μεταξὺ τῶν καλῶς ἀνατετραμμένων αἱ δύσκολοι σιγμῆ δ-λίγον διαρκούσιν· ἡ κυρία Σερὺ ἀνεῦρε ταχέως τὴν ἀταραξίαν τὴν ὁποίαν δίδει εἰς τὰς νέας ἡ συνήθεια τοῦ κόσμου καὶ τῶν συναναστροφῶν. Ὁ μαρκεσιὸς ὅμως, ὅστις ἐκ τῆς ἡλικίας του (καὶ, ὅπως ἤθελον προσθέσει αἱ κακαὶ γλώσσαι, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης συνθηρίας τὴν ὁποίαν εἶχε τῶν τοιοῦτων συναντήσεων) ἔπρεπε νὰ μὴ συγκινηθῆ καὶ δειλιχ-τόσον εὐκόλως, δὲν ἀνεῦρεν ἐπίσης ταχέως τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πνεύματός του. Ἀφοῦ παρετήρησε τὴν μέλλουσαν νύμφην διὰ βλέμματος τοσοῦτον διακριτικοῦ, ὥστε δὲν ἐφαίνετο διερχόμενον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐστρεψεν ὅλην τὴν προσοχὴν πρὸς τὴν οἰκογένειαν ἣτις ἐμελλε νὰ γίνῃ ἰδική του. Ὁ κόμης Λαφάρ, θεὸς καὶ κηδεμὼν τῆς Λευκῆς δὲ Σερὺ, ἀξιωματικὸς τοῦ ἀγίου Λοδοβίκου, ἀρχαῖος ἀλικ-κὸς τοῦ Λοδοβίκου Γ', ἦτο εἰς τῶν πιστοτέρων τύπων τῶν ἀρχαίων εὐγενῶν τῆς Γαλλίας. Εἶχε τὴν ὑπερήφανον καὶ γλυκεῖαν ἰλαρότητα, ἣτις ἀρμόζει εἰς τοὺς γέροντας ἐκεῖνους, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ μόνον θεμέλιον εἶχε τὸ ἀξίωμα τοῦτο· «Πράττε τὸ χρέος σου καὶ ἂς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ!»

Ἡ κόμησσα ἦτο ἐξηκοντοῦτις καὶ εἶχεν ἀκόμη τὴν χάριν ἐκείνην, ἣτις εἶναι ἡ ὠραιότης τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπαυσαν πλέον τοῦ νὰ ἦναι ὠραϊκά· τέλος ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην τῶν εὐαρίθμων γυναικῶν αἵτινες ἔχουσι τὸ μυστήριον νὰ ἦναι εὐειδέσταται ὑπὸ τὴν χιόνα τῶν χρόνων των τοὺς ὁποίους δεικνύουσιν εὐκρινῶς. Οὐδεμίαν οἰκογένειαν

ἕως τότε ἐπραγματοποίησε τόσον ἐντελῶς τὸ ἰδανικὸν τοῦ μαρκεσίου, καὶ ὅτε ἔστρεψε τὰ βλέμματά του πρὸς ἐκείνους ὅτινες ἦσαν οἱ συνήθεις σύντροφοί τῆς μελλούσης γυναικὸς του, ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν, ἠδονὴν, ἀνάπαυσιν ἧτις καθυσύχραζεν ὄλους τοὺς φρόβους τῆς παλλούσης καρδίας του. Πρῶτον ἐβλέπε τοὺς φίλους του, τὸν βαρόνον καὶ τὴν βαρονίδα Τορσίλ, ἐκ τῶν ὁποίων ἐκείνος μὲν ἦτο γενναῖος καὶ ἐντιμότερος, αὐτὴ δὲ καλὴ καὶ εὐγενεστάτη. Μετὰ ταῦτα παρουσιάζετο ὁ σεβάσμιος κύρ Γρηγόριος καὶ ἡ κόρη του· τέλος δὲ ὁ Παῦλος Τορσίλ, ὁ καλὸς μαθητὴς τὸν ὁποῖον ἐγνωρίσαμεν ἤδη. Παράδοξον ὁμῶς πρᾶγμα! ἐξ ὄλων αὐτῶν τῶν προσώπων τὰ ὅποια ὁ μαρκεσιὸς Κρεμάν ἐνόει καὶ ἡγάπα, τὸ τῆς μνηστῆς του ἦτο τὸ πλέον ξένον εἰς αὐτόν. Μάτην προσεπάθει νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν καρδίαν, ἧτις ἐκρύπτετο ὑπὸ τὸ πρόσωπον ἐκείνο καὶ ἔστατο περιμένων πρὸ τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ φραγμοῦ, ὅστις τῷ ἐκρυπτεν ὅ, τι ἐπεθύμει νὰ γνωρίσῃ.

Τὸ γέφυμα καὶ ἡ ἐσπέρα διήλθον καὶ ὁ μαρκεσιὸς οὐδὲ βῆμα ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ἠθικὴν γνωριμίαν τῆς μελλούσης νέμης. Ἡ κυρία δὲ Σερὺ ἐντοσοῦτώ οὐδὲν μυστηριώδες εἶχεν ἢ ἀπαισίον. Ἀλλὰ τὸ ἠθικὸν τῆς ἐφαινετο περιεκαλυμμένον μὲ πανοπλίαν, ἧτις προσφύλαττεν αὐτὴν ἀπὸ πάσης συγκινήσεως, διότι εἶχεν ἀποφασίσει νὰ γνωρίσῃ μόνον τὰ καθήκοντα οὐχὶ τὰς ἡδονὰς τοῦ βίου. Περὶ τὴν δεκάτην ἀπεχωρίσθησαν· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἄμαξα τῆς Κ. Λαφάρ μόνον τέσσαρας θέσεις εἶχεν, ἀπεφασίσθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν ὁ διδάσκαλος, ἡ δὲ Σοφία καὶ ὁ Παῦλος νὰ μείνωσι νὰ κοιμηθῶσι· διετάχθη δὲ ὁ ὑπηρέτης νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ ὄχημα διὰ τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν ἐβδόμην τῆς πρώτης ὅπως ἀναχωρήσωσι καὶ οἱ δύο.

— Καὶ διὰ νὰ ἤμεθα ἑτοιμοὶ ἐνωρίς, εἶπεν ἡ Σοφία, ἄς ἀναβῶμεν νὰ κοιμηθῶμεν εὐθύς, Παῦλε!

— Λοιπὸν, πῶς σὲ φαίνεται ἡ μέλλουσα νέμης σου; ἠρώτησεν ὁ βαρόνος τὸν μαρκεσιὸν ἅμα ὡς ἐκλείσθη ἡ θύρα τῆς αἰθούσης.

— Ὀλίγον μὲ ὠμίλησεν, ἀλλ' ἐνόησα ὅτι μὲ ἔλεγε· «Θὰ σὲ νυμφευθῶ, μαρκεσιε, θὰ κατοικήσω εἰς τὸν ἀρχαῖόν σου πύργον, μεταξὺ σοῦ καὶ τῆς θείας σου, θὰ γίνω μήτηρ τοῦ διαδόχου σου καὶ θὰ προφυλάξω τὸ γῆράς σου ἐν ἀναπαύσει καὶ τιμῇ.

— Λοιπὸν; . . . ἠρώτησεν ὁ βαρόνος.

Ὁ μαρκεσιὸς δὲ Κρεμάν ταπεινῶσας τὰ βλέφάρα του ἐπὶ τῶν ὠρίων γλαυῶν ὀφθαλμῶν του, ὡς ἂν ἤθελε νὰ κρύψῃ τὴν ἐν αὐτοῖς νεανικὴν ἔκφρασιν, κατέπεινε στεναγμὸν καὶ ἐψιθύρισε·

— Τοῦτο μόνον ἡμπορῶ νὰ ἐλπίσω.

Μετὰ μικρὰν δὲ σιωπὴν ὁ βαρόνος ἐξηκολούθησεν·

— Ἡ Κ. δὲ Σερὺ καὶ ἡ οἰκογένειά της σὲ πα-

ρουσιάζουν τόσα συστατικὰ ἐνταυτῷ ὅσα ποτέ σου δὲν συνήντησες.

— Ναί.

— Θὰ ἐπανίδῃς τὴν Κ. δὲ Σερὺ τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν πύργον τοῦ Λαφάρ, εἶπεν ἡ βαρονίς, ἧτις ἐνόησε τὸ ἀόριστον αἰσθημα τὸ ὁποῖον ὁ μαρκεσιὸς δὲν ἐξέφραζε διὰ λόγων. Τότε θὰ ἦναι εἰς τὸν οἶκόν της, καὶ ἡ γυνὴ πάντοτε φαίνεται καλλίτερα πλησίον τῆς ἐστίας της.

— Κυρία, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐπανίδω τὴν Κ. Λευκὴν διὰ ν' ἀναγνωρίσω ὅτι ἔχει πολὺ περισσοτέρας ἀρετὰς ἀπ' ὅσας βεβαίως ἀξίζω· πρῶτον ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ἀφοσίωσιν, ἀφοῦ ἀποφασίζει νὰ γίνῃ σύζυγός μου. . . Ἄ! ὁποῖον ζῶν θὰ ζήσῃ καὶ ἐκείνη! . . . καὶ ἐγώ.

— Καὶ σεῖς! κύριε μαρκεσιε; ἀνέκραξεν ἡ βαρονίς, ἧτις δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ νεῦμα ἀπορίας.

— Ἐ! κυρία . . . πιστεύετε λοιπὸν ὅτι εἶναι εὐτυχία νὰ λέγῃ τις καθ' ἡμέραν εἰς ἑαυτόν· «Δέχομαι θυσίαν, θυσιάζω ἀνθρώπινον θῦμα, εἶμαι ὁ σταυρὸς τὸν ὁποῖον φέρει ὄλην τῆς τῆς ζωῆς μία χριστιανὴ,» καὶ νὰ τὴν βλέπω ὠχρὰν, περίλυπον, σφογγίζουσαν ἴσως κρύφιον δάκρυ ὅταν θὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ νυμφικὸν δωμάτιον, ἢ τὸ χειρότερον πάντων, νὰ αἰσθάνωμαι ὅτι ἀφοῦ ἐδειξεν ὄλην τὴν ἡμέραν πρόσωπον ἀτάραχον, λέγει τὸ ἐσπέρας, γονυπετοῦσα ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· «Θεέ μου, σὲ προσφέρω τὴν καρδίαν μου ἀντὶ θυσίας;»

— Πλὴν διατί νομίζεις, φίλτατε μαρκεσιε, ὅτι ἡ σύζυγός σου δὲν θὰ ἐκτιμῆσῃ ὅλα σου τὰ εὐγενῆ ἠθικὰ προτερήματα, καὶ δὲν θὰ εὖρη πλησίον σου τὴν ἡσυχον καὶ ἀγνήν εὐτυχεῖαν τὴν προερχομένην ἐκ τοῦ ἐπιτελουμένου καθήκοντος;

— Εἶμαι ἀνυπόφορος, φίλοι μου, καὶ εἶστε τωόντι ὑπὲρ τὸ δέον καλοὶ, ἐνδιαφερόμενοι ἀκόμη εἰς ἐμέ, ἀνέκραξε ζωηρῶς ὁ εὐγενὴς θελήσας νὰ διακόψῃ διὰ μιᾶς δυσχερέστους λογισμοῦς. Τέλος, ἐξηκολούθησε, πιστεύω ὅτι τὴν φορὰν αὐτὴν οἱ κόποι σας δὲν θὰ ματαιωθοῦν! . . .

Ἡ βαρονίς ἐμειδίσα μετὰ καλωσύνης καὶ πονηρίας εἰπεῖσα·

— Δὲν θὰ ἀναχωρήσετε τὴν παραμονὴν τῆς αἰτήσεώς σας ὅπως ὅτε ἐπρόκειτο περὶ τοῦ γάμου σας μετὰ τὴν Κ. Ρουβρέ;

— Τοῦτο μὲ εἶχε λυπήσει καὶ δυσχερεστήσει πολὺ, κυρία, διότι ἡ νέξ εἶχε πολλὰ προτερήματα πολὺτιμα καὶ νομίζω ὅτι θὰ τὴν ἡγάπων· ἀλλὰ . . . ἠξέυρετε πῶς ἔμαθα ὅτι ἡ μήτηρ της ἀπέθανεν ἀπὸ φθίσεως καὶ ὅτι ἡ ἀσθένεια αὐτῆς μετεδίδοτο εἰς τὴν οἰκογένειαν. . . Δὲν ἐδυνάμην νὰ ἀναμίξω αἷμα διεφθαρμένον εἰς τὸ αἷμα τῶν προγόνων μου καὶ νὰ τὸ μεταβιβάσω εἰς τοὺς ἀπογόνους μου.

— Διὰ ποῖαν λοιπὸν αἰτίαν δὲν ἔγινεν ὁ γάμος σου μετὰ τὴν Κ. δὲ Γερανδί; ἠρώτησεν ὁ βαρόνος. Νομίζω ὅτι ἡ κόμησσα Σινὸν εἶχε προετοιμάσει τὸ συνοικεσίον τοῦτο.

— Ἡ Κ. δὲ Γερανδί ἦτο ἐπίσης νοστιμωτάτη καὶ ἔχουσα ἀξίεραστον χαρακτῆρα . . . πλὴν . . . ἡ αὐτοχειρία τοῦ ἀδελφοῦ της . . . Φίλτατέ μου ἔρριξε, ἀληθῶς εὐγενῆς οὐδέποτε γίνεται αὐτόχειρ! . . . Αὐτοχειρία εἰς τὴν οἰκογένειαν εἶναι κηλὶς!

— Ἐλα λοιπὸν! Πιστεύω ὅτι ἐφέτος θὰ ἐορτάσης τὰ Χριστούγεννα εἰς τὸν πύργον τοῦ Κρεμάν μετὰ οἰκοδέσποιαν. Εἶναι πλέον καιρὸς, Ἐδουάρδε, εἶπεν ὁ βαρόνος ὡς συμπέρασμα τῆς ὁμιλίας των.

Τὸ πῦρ τῆς ἐστίας ἐκαλύφθη, ἡ βαρονίς ἀφῆκε τὸ ἐργόχειρόν της, ἐκωδώνισεν ὅπως τοῖς δοθῶσι φῶτα καὶ ἕκαστος ἀπῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἡ ὥρα ἦτο ἐνδεκάτη.

(Ἐπετα συνέχεια).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ. ΕΩΣ ΤΟΥΔΕ ΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ.

Καθόλου εἰπεῖν μεγάλη ἡ σπάνις ἀρχαίων ἐπιγραφῶν ἐν Καππαδοκίᾳ· τοῦτο μὲν ὅτι οἱ παλαιοὶ Καππαδόκαιοι περὶ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν γεωργικὴν καὶ τὰς βαναύσους μόνον τέχνας ἰδίως ἀσχολούμενοι κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους ὠλιγόφουν τῶν τοιούτων· τοῦτο δὲ ὅτι παρ' αὐτοῖς οὐδὲ ἀρθογία ἦν μαρμάρου, ὡς ἐν ἄλλαις ἐπαρχίαις τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀσίας, οἷον ἐν Ἰωνίᾳ, Λυκίᾳ, Παμφυλίᾳ καὶ ἄλλαχού. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἤρξατο νὰ διαδιδῆται εἰς Καππαδοκίαν μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου ἀνάβασιν, ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ Καππαδόκαιοι ἤρξαντο νὰ τιμῶσι τοὺς τελευτώντας συγγενεῖς καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν πολιτῶν μὲν κατὰ τὸν δεῦτερον π. Χ. αἰῶνα. Ἀριάρθης ὁ δ', ἔγημε Στρατονίκην τὴν θυγατέρα Ἀντιόχου τοῦ Θεοῦ (Διόδ. βιβλ. ΑΒ' ἀποσπ. παρὰ Φωτ. κώδ. 244 καὶ Justin. I. XXXVII, 3) (1). Τοῦτον διαδεξάμενος ὁ υἱὸς Ἀριάρθης ὁ ε', ἔγημεν Ἀντιοχίδα τὴν θυγατέρα Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου, (2) καὶ συμμαχήσας αὐτῷ κατὰ τῶν Ῥωμαίων, μετὰ τὴν ἧτταν αὐτοῦ διαλλαττόμενος πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἔπεμψε μετὰ τῶν πρέσβων καὶ τὸν υἱὸν Ἀριάρθην τὸν ε', κομιδῇ νέον εἰς Ῥώμην ἀγωγῆς· ἐνεκα καὶ ἐξοικειώσεως πρὸς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Ῥωμαίων (Tit. Liv. I. XLII, 49)· αἱ τοιαῦται δὲ σχέσεις ἔθεν μὲν μετὰ

(1) Ἐβασιλεύσεν ἕως 220 π. Χ.

(2) Ἐβασιλεύσεν ἀπὸ 220-166 π. Χ.

τῶν Σελευκιδῶν, ἔθεν δὲ μετὰ τῶν Ῥωμαίων, ἠνάγκασάν πως τοὺς βασιλεῖς τῆς Καππαδοκίας νὰ ἀντέχωνται μὲν τῆς γλώσσης καὶ τῆς παιδείας τῆς ἑλληνικῆς, νὰ ἐγκολπωθῶσι δὲ μετὰ ζήλου καὶ τὰς τέως ἀγνώστους αὐτοῖς τέχνας τῶν Ἑλλήνων. Τὸ ἀρχαιότερον τῶν εἰς ἡμᾶς περιγενομένων νομισμάτων τῶν βασιλείων τῆς Καππαδοκίας ἀνήκει Ἀριάρθῃ τῷ δ' (Visconti Iconograph. grecque tom. II, pag. 224 sq. Mionnet Descript. des méd. antiques tom. 4 pag. 442). Ἐπὶ δὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλείων, φαίνεται, δὲν ἐκόπτοντο νομίσματα, τὰ δὲ ἐν τῇ χώρῃ κυκλοφοροῦντα ἦσαν ξένα, περσικὰ δηλ., μηδικὰ, ἑλληνικὰ καὶ ἄλλων ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐθνῶν· καὶ τὰ αὐτόνομα (autonomes) δὲ νομίσματα τῆς Εὐσεβείας, τῆς ὑστερον Καισαρείας, δὲν ἀνήκουσιν, ὡς εἴοικεν, εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν τῶν βασιλικῶν. Ἀριάρθης δὲ ὁ ε', ὁ τούτου υἱός, ὁ καὶ Εὐσεβῆς ἐπικληθεὶς, ὁ ἀξιολογώτερος τῶν πρὸ αὐτοῦ, ἴσως δὲ καὶ τῶν ὑστερον ἐν Καππαδοκίᾳ βασιλευσάντων πάντων, διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν «τὴν τε ἄλλην ἀγωγὴν τοῦ βίου ἀξιολογωτάτην ἐνεδείκνυτο καὶ φιλοσοφία προσανείχεν· ἐξ οὗ καὶ ἡ παρά τοις Ἕλλησιν ἀγνωστομένη πάλαι Καππαδοκία τότε τοῖς πεπαιδευμένοις ἐμβιωτήριον ὑπῆρχε (Διόδ. αὐτ.)» Ἀριάρθης δὲ ὁ ε' φίλος ἦν τῶν φιλοσόφων καὶ μάλιστα Καρνεάδου τοῦ Κυρηναίου, οὗ καὶ ἐπιστολαὶ ἐφέροντο πρὸς αὐτόν (Διογ. Λαέρτ. βιβλ. Δ', 9). Τὸν ἑλληνικὸν ἄρα πολιτισμὸν ἤρξαντο οἱ Καππαδόκαιοι νὰ ἐναγκαλισθῶσι λίαν βραδέως, ὡς πρὸς ἄλλους τινας, ἰδίως τοὺς τὴν παρχλίαν οἰκοῦντας λαοὺς τῆς χερσονήσου, ἐπὶ Ἀριάρθου τοῦ δ', καὶ ἐφεξῆς, ὅτι δὴ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα διὰ τῶν ὄπλων τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐξαπλωθεῖσα ἐλαλεῖτο ἤδη ἀπὸ τοῦ Νεῖλου ἕως τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Γάγγου. Καὶ ταῦτα μὲν βραχέα περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ παρὰ τοῖς Καππαδόκαιοις· οὐδὲν δὲ γινώσκουμεν σαφῆς καὶ διηκριβωμένον περὶ τῆς ἀρχαίας γλώσσης καὶ τῶν γραμμάτων τῶν παλαιῶν Καππαδοκῶν. Παρ' ὀλίγον δὲ διέλαθεν ἡμᾶς νὰ μνησθῶμεν καὶ τούτου ὅτι ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς παντελοῦς σχεδὸν καταστροφῆς τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν ἄλλων παντοίων ἐθνικῶν ἡμῶν μνημείων ἐν ταῦτα μᾶλλον ἢ ἄλλαχού, εἶναι τὸ μὲν πρότερον αἰσχυρὰ καὶ ἀλλεπάλληλοι ἐπιδρομαὶ τῶν δίκην χειμάρρου πολλαῖς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀσίαν κατακλυσάντων ἀγρίων σιφῶν τῶν Περσῶν, τῶν Μασσαγετῶν, τῶν Οὐννων, τῶν Γόθων, τῶν Ἀράβων, τῶν Σκυθῶν καὶ Μογγόλων, εἴτα δὲ ἡ ἐκείνων ὀλεθριωτέρα καὶ καταστρεπτικωτέρα χειρὶ τῶν ἐπελθόντων βερβάρων.

Ἄλλοτε ἐνομίζομεν ὅτι ἐπιγραφὰὶ ἐν Καππαδοκίᾳ ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ καὶ Ῥωμαϊκαὶ ἢ πάντη λεί-

πουσιν η τουλάχιστον εισι λίαν εύαριθμοι· άλλ' έρευνώντες άκριβέστερον έγνωμεν ότι δεν έχει ουτως, ίκκων από Κυρίλλου έως τουδε εύρεθειών, έλπιζόμενου δε ότι έφεξής άνακκλυθήσονται και άλλαι πολλαί· Ο Παύλος Λουκάς, πεμφθείς εις την Ασίαν υπό Λοδοβίκου του ΙΑ', περι τας άρχάς ηδη του παρελθόντος αιώνας, πρώτος Ευρωπαίος περιηγησάμενος την Καππαδοκίαν, έν Καιοσαρεία εύρών νομισματα διάφορα έγγώρια (Καιοσαρεία) και ξένα, ουδεμίαν είδεν έπιγραφην ουδαμου της χώρας (Paul Lucas deuxième voy. dans l'Asie Mineure t. I. p. 177.) Ο αιδίμιος Κυρίλλος ο Ικονίου, ο και πατριαρχεύσας ύστερον, γνωστός και διά την περι Καππαδοκίας σύντομον πραγματείαν αυτού, εξέδωκε πρώτος έπιγραφην αξιομνημόνευτον, αλλά λίαν έφθαρμένην διά του Λογίου Έρμου (1812 σελ. 189) έν Κέλθερι εύρεθεισαν, κώμη ού μακράν κειμένη των έρειπιών της Ναζιανζού. Έκ της έπιγραφής ταύτης συμπληρωθείσης έν μέρει υπό του περιωνύμου Βοικχίου (Boeckh C. I. Gr. vol. III. p. 125), τουτο συνάγομεν ότι παρά τοις παλαιοις Καππαδόκαις έθος ην να θάπτωνται πολλοί έν τω αύτω τάφω, ως και την σημερον, άλλ'οι οικειοι μόνον του τδ πρώτου θαπτομένου. Έκ δε των μεταγενεστερών περιηγητών, οϊοι ο Κιννέρος, ο Ainsfort και ο πολυλάς άλλας άλλαχού της χερσονήσου άνακαλύψας έπιγραφάς Τεξίερος, ουδεις λέγω τούτων ουδεμίαν άπήνητησεν έπιγραφην ένταυθα. Ο Άμιλτων μόνον εξέδωκεν έπιγραφάς περίπου τας έπτά (Hamilton Research. in As. min. vol. II, n° 416), μάλλον η ήττον έφθαρμένας εύρεθεισας έν Σοανδφ, Τυάνοις και άλλαχού, άναγομένας δε πάντως εις τους βωμάκικους χρόνους. Κείσθη δ' ένταυθα μία εκ των άκεραιοτέρων

ΙΟΥΛΙΟΥΣΑΒΑΣΚΑ Ιούλιος Αβασκ[α]ντος και Ιουλία ΝΤΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥΚΑΠΙΤΩ Ιουλίου Καπίτωνι τφ πατρί άνέ[στησαν]. ΝΙΤΩΠΑΤΡΙΑΝΕ

Ταύτας άνετύπωσε και Βοίχχιος ο πολυς (Boeckh ibid. p. 125 n° 4191 et sq.). Πρό τινος δε ο άξιότιμος Ν. Ρίζος έπλούτισε την άρχαιολογίαν της Καππαδοκίας διά δύο έπιγραφών λίαν αξιολόγων (Καππαδοκικ. σελ. 143.)

ΥΠΕΡ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥΣ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΑΤΗΖΩΑΣ ΔΡΥΗΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΣ ΚΑΙ ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣΑΣ ΕΡΜΗ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙ Α ΓΡΑΦΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΩΝ...ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΕΤΟΥΣ...[ΑΤΗΖ]ΩΑΣ ΔΡΥΗΝΟΥ[ΕΡΜΗ ΚΑΙ]ΗΡΑΚΛΕΙ.

Υπερ βασιλέως Αριαράθους Επιφανούς Ατηζώας Δρυηνού γυμνασιάρχηςας και άγωνοθετήςας Ερμη και Ηρακλει α γραφήν γυμνασιάρχων ... από του ε έτους (Ατηζ)ώας Δρυηνού [Ερμη και] Ηρακλει.

Πλαγίως δε του μαρμαρού ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΗΓ.

Αυτού δ' επί πλακός έτέρως μαρμαρού έν τοίχφ τεμένους τουρκικού άνέγνω έν κεφαλαίοις γράμμασι·

ΘΕΩ ΔΙΚΑΙΩ ΜΙΘΡΑ (1) Θεφ δικαίω Μίθρα

Εις την πρώτην έπιγραφην παρατηρούμεν πρώτον ότι ο βασιλεύς Αριαράθης ειναι ο Ζ' του όνόματος, ο και 'Επιφανής επικληθείς· τοσούτω δε μάλλον ειναι σπουδία η έπιγραφη αύτη όσον το έπώνυμον 'Επιφανής του βασιλέως τούτου ουτε παρά τοις συγγραφευσιν, ουδε έν μνημείο (monument) τινι άρχαίφ άπηντάτο· ην δε γνωστόν μόνον εκ των εις ημάς σωζομένων νομισμάτων αυτού ΒΑΣΙΑΕΩΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ· ο Αριαράθης ουτος ειναι ο μόνος εκ των εξ υίων Αριαράθου του Γ' του Φιλοπάτορος, διαφυγών την σκληρότητα της μητρός, όστις αναγορευθείς βασιλεύς υπό του λαού έγημε Αλοδίκην την αδελφήν Μιθριδάτου του μεγάλου, εξ ης έσχε δύο υίους Αριαράθην Η' τον και Φιλομήτορα και Αριαράθην τον Θ', και τούτου ύστερον μικρόν όσον βασιλεύσαντα, διαχειρισθέντα δε υπό Γορδίου προτροπή του γυναικαδέλφου αυτού (Justin. XXXVIII, 1) (2). Είτα ότι, καίπερ έγινώσκομεν ότι άγωνες διάφοροι και δημοτελείς πανηγύρεις έτελούντο λαμπρώς έν Καππαδοκία επί των βασιλέων και επί της βωμακικής κυριαρχίας ύστερον, παρ' ουδενι ύμωσ των συγγραφέντων ουτω ρητώς μνεία ύπήρχε γυμνασίων και άγώνων έν Καππαδοκία· δυστυχώς όμως οι τελευταίοι τέσσαρες στίχοι, καθό εξίτηλοι, έν μέρει εισιν άδιανόητοι καθ' ημάς. Η έπιγραφη αύτη εύρέθη έν τοις έρειπίοις των Τυάνων, πόλεως δευτερευούσης των Μαζάκων (Καιοσαρείας), μητροπόλεως του έθνους, μεγέθει τε και λαμπρότητι· τούτων μόνον των δύο μνημονεύουσιν ως αξίωιν λόγου πόλεων έν Καππαδοκία ο τε Στράβων και Πτολεμαίος. Ως δε π̄σα πόλις έν τη μικρή Ασία όπωσοϋν επίσημος, εκάτεραι τούτων των πόλεων ιδίοις εκοσμοϋντο γυμνασίοις· η Καισαρεία ειχε και ίπποδρόμον περιφανή και λαμπρότατον (3)· διότι οι Καππαδόκιαι το πάλαι υπέρ τα λοιπά άγωνίσματα περιπαθώς ήγάπων το ίπποδρόμιον και τας άρματοδρομίας· ως τουτο (un tel goût) έν μέρει διεσώθη και παρ' ημίν τοις νεωτέροις ως προς τα ίπποδρόμια· Περιγραφην του τε θεάτρου και των ίππικων άγώνων των ημετέρων προγόνων ακούοντως διεξοδικήν εύρίσκομεν παρά τφ ημετέρω

(1) Ακριβέλλομεν περι της λίαν ακριβούς, όσον είδει, άντιγραφής των έπιγραφών τούτων. (2) Έθασιλ. από 132—147 π. Χ. (3) Εικών αυτού φέρεται επί νομισματος Σεθέρου Αλεξάνδρου (Hist. de l'Académ. des Inscrpt. et B. L. tom. XLVIII, p. 141) την δε θέσιν αυτών άνίχνυσεν ού πρό πολλοϋ ο σεβαστός ημίν φίλος Κάρολος Τεξίερος έν τοις έρειπίοις των Μαζάκων (Καιοσαρείας της άρχαίας. Ch. Texier Voyage en Asie Mineure vol. 2. p. 36. Paris, 1849.)

Βασιλείφ τφ μεγάλφ έν τφ πανηγυρικφ Γορδίου του μάρτυρος· «... τρησάς την ημέραν ταύτην, έν η πανδημει π̄σα η πόλις έορτην άγούσα φιλοπολέμφ δαίμονι κατειλήφει θεάτρον άγώνφ ίππικόν θεωμένη· επει οϋν π̄ας ο δήμος συνείλεκτο ουκ Ιουδαίος άπην, ουχ Έλλην· και χριστιανών δε πληθος ουκ όλίγον αυτοις συνανεύρετο, οι άφυλάτως βιοϋντες... οι και τότε παρήσαν θεαται του τάχους των ίππων και της έμπειρίας των ηνιόχων· αλλά και δούλους άνήκων δεσπόται και παιδες εκ διδασκαλείων προς την θέαν έτρεχον· παρην δε και γυναικων όσον δημώδες και άσημον· πληρες δε ην το στάδιον και πάντες ηδη προς την θέαν της των ίππων άμίλλης ησαν συντεταμένοι... Πάντα δ' οϋν βοής και θορύβου πεπλήρωτο· παρώφθησαν μ̄ν ίπποι· παρώφθησαν δε ηνιοχοι· η δε των άρμάτων έπίδειξις ψόφος μάταιος ην· ουδενος γάρ εσχόλαζεν εφθαλμός άλλο τί βλέπειν η Γόρδιον, ουτε τίς ακοη άλλο τι ηνείχετο ακούειν η τα εκείνου ρήματα· και θροϋς τις άσημος, οϊον αύρα, διά παντός του θεάτρου διεξιών, τον ίπποδρόμον υπερχέει· επει δε διά των κρυκων σιωπή τφ δήμφ ύποσημάνθη, εκοιμήθησαν μ̄ν αύλοι, κατεσιγάσθησαν δε όργανα πολυαρμόνια· ηκούετο Γόρδιος, έθεωρείτο Γόρδιος· και εύθύς άνάρπαστος ην προς τον άρχοντα, αυτού που καθήμενον και τον άργατα διατεθέντα.» (Βασιλ. Λόγ. ΙΗ', σελ. 202 κλ.) Οτι δε ο ίπποδρόμος εκειτο εξω της πόλεως πρό του τείχους δηλοϋται εκ των εξής· « και όσον λειπόμενον ην των οικητόρων, εκχυθεν πρό του τείχους, έώρα το μέγα εκείνο και εναγώνιον θεάμα... εκενώθη των οικητόρων η πόλις, ως περ τινος βέβυματος, του πλήθους άθρόως επί τον τόπον τούτον μεταβρϋέντος... και πρεσβύτης και άβρωστος την ασθένειαν βιασάμενοι εξω του τείχους ησαν » (αϋτ. σελ. 206). Και ταύτα μ̄ν παρεκβατικώτερον περι του έν Μαζάκοις ίπποδρόμου· διεκοσμοϋντο δε τα γυμνάσια άγάλμασι θεών και ήρώων και άνδριασι νικητών των δημοσίων άγώνων· και ο μ̄ν Ηρμης ην προστάτης των γυμνασίων θεός· θθεν άγαλμα αυτού ίδρυτο έν τοις πλείστοις αυτών· του δε Ηρακλέους η λατρεία έν Καππαδοκία δηλοϋται εκ πολλων μνημείων· νομισματα της πόλεως Καισαρείας (autonomes) τα αρχαιότερα φέρουσι τα του Ηρακλέους σύμβολα (Sestini. descript. p. 483)· και επί νομισματος Τυανέων Σεπτιμίου Σεθέρου φέρεται Ηρακλής γυμνός και όρθιος την δεξιάν στηρίζων επί του βροφάλου, τη δε λαίφ κατέχων την δοράν του λέοντος (Mionnet ibid. p. 440). Ετίμησε δε τον Ηρακλέα διαφερόντως Αρχέλαος ο τελευταίος των Καππαδοκίας βασιλέων ότι ήξίου μάλις καταγέσθαι εξ αυτού εκείνου (Ιόσηπ. Ιουδ. πολ. βιβλ. Α', 24)· θθεν επί των

νομισμάτων αυτού, φέρεται συνήθως το βροφάλον του Ηρακλέους η μόνον η μετά της λεοντής περι τον αύχένα (Mionnet ibid. p. 453). Εκαιετο δε γυμνασιάρχος η γυμνασιάρχης ο άρχων προς εν διαπιστεύοντο την όλην των γυμνασίων διοίκησιν και διαχειρίσιν πάντων των εις αυτα άναγομένων πραγμάτων απαιτούσαν πολλήν δαπάνην· άγωνοθέτης δε ο επιμελούμενος των άγώνων και διαχειρίζων την δαπάνην και κατακυρών τα έπαθλα τοις νικηταίς. Αί αρχαι αυται η επιμέλειαι τόσοσ ύψηλής τιμης αξικαι εθεωροϋντο, ώστε και στρατηγοί και βασιλεις έφιλοτιμοϋντο να αναλαμβάνωσιν αυτάς, ως ένταυθα ο βασιλεύς Αριαράθης ο επιφανής· επειδη ένταυθα η υπέρ σημαίνει άντι, από μέρους η κατ' επιταγήν (auctoritate sua) του βασιλέως Αριαράθου έγομνασιάρχει και ήγωνοθέτει ο Ατηζώας ο Δρυηνού. Η γενική Αριαράθους ένταυθα μόνον μετά του ς, ένφ συνήθως άπαντάται Αριαράθων· τα δε όνόματα εκάτερα Ατηζώας και Δρυηνός λείπουσιν έν τφ έλληνικφ όνοματολογίφ, εξ ών το Ατηζώας δοκει όνομα επιτόπιον η Περσιόν. Το δε από του ΕΕΤΟΥΣ μή ποτε σημαίνει ότι ουτος ήρξατο γυμνασιαρχειν από του Ε' έτους του Αριαράθου τούτου (1)· όσον δε περι της δευτέρας έπιγραφής, έν άλλη εύκαιρία έροϋμεν τα δέοντα πραγματευόμενοι περι της θρησκείας των παλαιων Καππαδόκων.

Και αυτος δ' εξέδωκε έν τφ Ηλίφ, εφημερίδι άθναϊκή, τφ 1856 έπιγραφην αρχαίαν· άλλ' η μ̄ν διατριβή λίαν παραμεμορφωμένη, η δε έπιγραφη μετά παροραμάτων τινων έτυπώθη· ανεκαλύφθη δε αυτη τυχαίως υπό όθωμανού άμπελουργού το 1853 έν τοις έρειπίοις Μαζάκων έχουσα φιδε·

ΚΗΡΙΝΘΙΑΣ Κηρινθίας
ΑΡΓΑΙΟΥΤΩΑΝ Αργαίου τφ άνδρι
ΑΡΙΑΡΓΑΙΩ Δρι Αργαίω
ΚΑΙΑΡΓΑΕΙΝΑ και Αργαείνα
ΤΗΘΥΓΑΤΡΙ τη θυγατρί
ΜΝΗΜΟΣ ΧΑΡΙΝ μνήμης χάριν.

Έστι δε λόγου αξία η έπιγραφη αύτη τα μ̄ν διά την αρχαιότητα, καθό άνήκουσα εις την Α', η και Β', π. Χ. εκατονταετηρίδα, τα δε ότι τα κύρια όνόματα ταύτα ουδαμου άλλαχού εύρηνται άχρι του νϋν, όσον έστιν έμε ειδέναι. Το άρσενικόν Κήρινθος μόνον άπαντάται παρά τοις συγγραφευσιν (V. Bouillet Dictionnaire de l'antiquité tom. I.

(1) Επί πολλων της Καισαρείας νομισμάτων έρται στέφανος εκ κλάδου φαινίκας, συμβόλου κοινού των άγώνων των Πυθίων, ως παρατηρεί ο πολυμαθής Βελλέος (Hist. de l'Acad. des B. L. t. XLVIII, p. 140)· και επί νομισματος Τυανέων του Κακαλάα ΑΓΩΝ ΑΝΤΩΝΙΝΙΑΝ ητοι άγών τελούμενος προς τιμήν Μ. Αδρ. Αντωνίνου, του αποδείξαντος, ως οίμαι, τα Τύανα αποικίαν (coloniam) βωμακικήν (Mionnet ibid. p. 441).

p. 265). τὸ δὲ Ἀργαῖος, σύνθετος ὄνομα, ὡς ἔοικε, τοῖς Καππαδόξιν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔρους· διότι ὁ παλαιὸς Καππαδόκης θείας τιμᾶς ἀπονέμων εἰς τὸ ἔρος τοῦτο, ὡς θεοῦ εἰδώλον ἢ σύμβολον (βλ. Μάξ. Τύρ. λόγ. Η', 8. Heckel D. N. vol. III, p. 189. Belley dans l'Hist. de l'Académ. ut supra), τὸ μᾶλλον ἐξαίσιον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἀντικείμενον τῆς φύσεως ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ὠνόμαζε τὸν υἱὸν μὲν Ἀργαῖον, τὴν θυγατέρα δὲ Ἀργαείραν. Ὅσον δὲ τὸ ὄνομα Ἀργαῖος ἦν κοινὸν παρ' αὐτοῖς γίνεται κατάδηλον ἐξ αὐτῆς μόνης τῆς ἐπιγραφῆς ὅτι ἡ Κρηθιᾶς (θυγάτηρ) Ἀργαίου ἀνέθηκεν Ἀργαίῳ τῷ ἀνδρὶ καὶ Ἀργαείρᾳ τῇ θυγατρὶ· ἑρθέτερον δὲ ἦν ἂν κατὰ τοὺς γραμματικούς κανόνας Ἀργαίην, κατὰ τὸ Ἀδρασίην.

Πρὸ δύο δ' ἐτῶν ἐπανιών οἶκαδ' ἐκ τῆς Γαλλίας ἐν Ἐνεχίλ (Κύβιστρα?), κώμη ἀπεχούση τῆς Καισαρείας περίπου τὰς 18 ὥρας Ν. Δ., οἰκουμένη ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ Ὀθωμανῶν, ἀνέγνων δύο ἐπιγραφὰς ἐν τῷ ἐξῶ τοίχῳ τῆς παλαιᾶς ἐκκλησίας τοῦ ἀγ. Παχωμίου ἐπὶ πλακῶν μαρμάρου·

ΜΑΛΑΜΩΛΗΣ Μαλαμώλης Ἡ ἑτέρα δυσανάγνωστος· ΔΙΟΓΝΗΤΟΥ Τ Διογνήτου τῷ ΔΙΩ λίω Ω[Π]ΡΩΤΩΥΙΩΜ Π[ρ]ώτῳ υἱῷ μνή- ΔΙΨΑΒΗΝΙΟ Διψαβήνιος ΝΗΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ μης ἔνεκεν. ΣΟΔΔΕΔΦΟ ὁ ἀδελφός ΣΚΑΙΔΑΕΔ και οἱ ἀδελφίδες ΦΙΑΔΙΕΜΝΗ μνήμης ἔνεκεν. ΜΗΣΕΝΕΚΕΝ.

Εἰς τὴν πρώτην ἐπιγραφὴν σημειοῦμεν ὅτι τὸ κύριον Μαλαμώλης δοκεῖ συριακὸν εἶναι ἢ μᾶλλον

ΠΑΡΘΕΝΕΠΡΟΣΘΕΓΑΜ—
ΕΙΜΕΡΤΟΥΘΑΛΑΜΟΙΟΣΕΣΧΕ—
ΕΦΟΝΕΡΩΔΑΙΜΟΝΙΧΡΙΣΑΜΕΝΗ (sic)
ΜΑΡΘΙΝΗΗΔΕΤΕΚΟΥΤΟΣΑΟΣΟΝΕΥΧ
ΧΕΤΟΥΤΜΦΙΚΟΝΗΜΑΡΟΥΤΔΟΝΑΡ
ΕΙΔΕΤΕΝΕΚΑΡΠΟΝΑΦΗΛΙΚΙΗΣ
ΑΛΛΑΕΥΜΕΝΠΑΝΟΔΥΡΤΟΣ
ΕΣΑΙΔΑΜΑΤΡΙΑΕ ΤΑΣΑ
ΚΑΛΛΕΙΠΕΙΣΤΩΝΔΑ
ΚΡΥΑΔΩΡΑΓΑΜΩΝ.

Παρθένε πρόσθε γάμων
Ἴμερτου θαλάμοιο ἔσχες [τέλος]
Φθονερῷ δαίμονι χρησαμένη
Μαρθίνη· ἢ δὲ τεκοῦσα ἔσον
εὐχετο νυμφικὸν ἦμαρ οὐδ' ὄνερ
εἶδε θεῆς καρπὸν ἀφηλικίης·
ἀλλὰ σὺ μὲν πανόδυρτος
ἐς αἶδα· ματρὶ δὲ τῆ σῆ
κάλλιστα (?) δάκρυα
δῶρα γάμων.

Ἡ ἄνευ μέτρων ἐπιγραφὴ αὕτη ἀναφέρεται, ὡς δὴλον, εἰς παρθένον κόρη, ἀποθανοῦσαν ἐν ὥρᾳ γάμου. Τὸ χάσμα μεταξὺ τῶν λέξεων ἔσχες . . . φθονερῷ ὁ μουσοτραφῆς φίλος Σεραπίων Ἰωάννου ἀναπληροῖ τῇ παρενθήκῃ τῆς λ. Τέλος. Τὸ ὄνομα τῆς παρθένου ἔμοιγε ὑποπτον δοκεῖ εἶναι· νομίζω δὲ ὅτι ἐγγράφη οὕτως, εἰμὴ ἀβλεψίᾳ τοῦ ἀντιγραφέως, τοῦλάχιστον τοῦ λιθοξόου, γραπτέον Ἀργαίην, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἦν κοινώτατον παρὰ τοῖς παλαιοῖς

καππαδοκικόν. Τὸ Διογνήτου (διογέννητος ἢ διογενής), εἰμὴ καλῶς διετεροῦντο τὰ γράμματα, ἠδυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν δοτικὴν Διογνήτῳ τῷ πρώτῳ υἱῷ κλ. ἀλλ' ἐνταῦθα, φαίνεται, παρελείφθη τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ὃν ἀπετεινετο τὸ ἐπιτύμβιον. Νομίζω δὲ ὅτι αὕτη τε καὶ αἱ ἄλλαι δύο αἱ ἀκόλουθοι ἀνήκουσιν εἰς τοὺς δύο π. Χ. αἰῶνας.

Ἐπὶ τῆς θύρας δὲ οἰκίας Τούρκου·

Μ]ΕΝΕΜΑΧΟΣ Μενέμαχος
ΕΚΑΓΕΙΦΟΣΟ Ἐκάγειφος
]ΕΝΑΙΔΙΜΝ Ἀθη]ναῖδι μνή-
ΗΜΗΣΕΝΕΚΕΝ. μης ἔνεκεν.

Ἐνταῦθα εἰς τὸν 3 στίχον ἀναγινώσκουμεν ΑΞΗ-ΝΑΙΑΙ ὅτι τὸ ΝΑΙΑΙ καλῶς ἀναγινώσκειται, τὰ δὲ τρία πρώτα γράμματα ἴσως δι' ἀμάθειαν τοῦ λιθογράφου οὕτως ἐγράφησαν, οὐ πολὺ ἐφθαρμένα ἄλλως· εἶτα ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο οὐχὶ ἀσύνηθες ἦν παρὰ Καππαδόκας· διότι Ἀθηναῖς ἐκάλετο καὶ ἡ σύζυγος Ἀριοβαρζάνου β' τοῦ Φιλοπάτορος, τοῦ ἐπισκευασαμένου τὸ Περικλέους Ὡδεῖον (1), γυνὴ συνετὴ καὶ φιλόδοξος (Cicer. ad. famil. l. XV, ep. 4. Hist. de l'Académ. des B. L. t. XXIII, p. 489 sq).

Ἐσχάτως δὲ νέος ἀξιότιμος καὶ φιλογενῆς Α. Κασάπογλου εὐρὼν ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Πόρου μαρμάρου πλάκα, μετενεχθεῖσαν ἐκεῖ ἐκ τῶν ἔρειπίων τῶν Τυάνων, μεταγράψας ἀνεκοινώσατο ἡμῖν ἔχουσαν ὧδε·

Καππαδόκας, ὡς προεῖρηται. Τὸ εὖ μὲν γραπτέον πάντως σὺ μὲν· τὸν δὲ προτελευταῖον στίχον διορθοῖ ὁ αὐτὸς Σεραπίων ἀναγινώσκων κάλλιστα δάκρυα κλ.

Τελευταῖον λέγομεν ὅτι ὡς τοιαύτας ἐπιτυμβίους καππαδοκικὰς ἐπιγραφὰς πρέπει νὰ θεωρήσωμεν καὶ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα καὶ κάλλιστα τοῦ ἡμετέρου Γρηγο-

(1) Ἐδοξίλ. ἀπὸ 66—52 π. Χ.

ρίου τοῦ Ναζικινζηνοῦ εἰς διαφόρους ἐνδόξους Καππαδόκας καὶ Καππαδοκίσσας ἐπιγράμματα περὶ τὰ 165, ἐκδοθέντα τὸ πρῶτον ὑπὸ Ι. Μουραθορίου ἐν Παταύῳ τὸ 1709 ἐν τοῖς αὐτοῦ Ἑλληνικοῖς ἀνεκδότοις μετὰ τῶν ἐπιστολῶν Φέρμου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας. Εἶτα δὲ πολλάκις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἀνθολογίᾳ τῶν ἐπιγραμμάτων.

[Ἐκ τῶν Καππαδοκικῶν ἀπόσπασμα.]

Ἐρ Ἀνδροκίῳ, 1868, Ὀκτωβρίου 29.

Α. ΚΟΥΖΗΝΟΠΟΥΛΟΣ, ἰατρίκ.

ΟΘΩΜΑΝΙΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπάρχουσι πλεῖσται Ὀθωμανικαὶ ἰδιωτικαὶ καὶ δημόσιοι βιβλιοθήκαι, διότι ἕκαστος Σουλτάνος πρὸ τοῦ θανάτου, τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ βιβλιοθήκην βάλλει εἰς μέρος χωριστόν· μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ αὕτη ὡς δημόσιος βιβλιοθήκη. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐν ταῖς διαφόροις τῆς πρωτεύουσῃς βιβλιοθήκαις βιβλίων εἶναι Ἀσιατικά, μετὰξὺ δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ Ἑλληνικά, Λατινικά καὶ Γαλλικά συγγράμματα, ἀρχαῖα χειρόγραφα καὶ μεμβράναι.

Αἱ κυριώτεραι τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλιοθηκῶν εἶναι: Α.) Ἡ τοῦ πορθητοῦ Μωάμεθ Β' περιέχουσα 5671 βιβλία· ἢ βιβλιοθήκη αὕτη εὕρισκεται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου τεμένου. Β.) Ἡ τοῦ Σουλτάν Βαγιαζήτ ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου τεμένου, περιέχουσα 3304 βιβλία. Γ.) Ἡ τοῦ Σουλτάν Σουλεῦμάν, ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου τεμένου, περιέχουσα 2000 βιβλία. Δ.) Ἡ τοῦ Σουλτάν Σελημ καὶ Σουλτάν Μουσταφᾶ, ἐντὸς τοῦ Ακαλεῆ Τζαμισί, περιέχουσα 4000 βιβλία. Ε.) Ἡ τοῦ Σουλτάν Ὄσμάν, παρὰ τῷ τεμένει Νούρι Ὄσμаниγέ, περιέχουσα 5,826 βιβλία. ΣΤ.) Ἡ τοῦ Σουλτάν Μαχμούτ, ἐντὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας, περιέχουσα 6,292 βιβλία. Σημειωτέον ὅτι ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσι πολλὰ κειμήλια· ἐκτὸς τῶν Ἑλληνικῶν καὶ διαφόρων ἄλλων συγγραμμάτων, ὑπάρχουσι πλεῖσται παλαιογραφίαι Ἀσιατικά, ἐξ ὧν τινες πολλοῦ λόγου ἄξια, μὴ συμπεριληφθεῖσαι εἰς τὸ κλασικώτατον σύγγραμμα Bibliotheca Orientalis τοῦ διασημοῦ Ἀσιανολόγου Zenker. Ζ.) Ἡ τοῦ Σουλτάν Ἀβδούλ Χαμητ, ἐντὸς τοῦ τεμένου Χαμηδιέ, περιέχουσα 1482 βιβλία. Η.) Ἡ τοῦ Ἀλά Ἰσμαήλ ἐφένδη, συμπεριλαμβανομένη ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ περιέχουσα 862 βιβλία. Θ.) Ἡ τοῦ Σουλτάν Ἀχμέτ, ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου τεμένου, περιέχουσα

1382 βιβλία Ι.) Ἡ τοῦ Ἐσκάτ ἐφένδη, ἀρχηγῶ τῶν ἐμίριδων παρὰ τῇ Ἀγίᾳ Σοφίᾳ, περιέχουσα 3983 βιβλία. ΙΑ.) Ἡ κατὰ τὸ Δικηλ Τασή τοῦ Κιουβριλή Μεχμέτ πασᾶ καὶ Φασηλ Ἀχμέτ πασᾶ, περιέχουσα 2245 βιβλία. ΙΒ.) Ἡ τοῦ Σεχούλ-Ἰσλάμ Ἀσὴρ ἐφέντη, περιέχουσα 4,827 βιβλία κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Σουλτάν Χαμάμ. Πλησίον τοῦ Βακτσέ καπούση· αὕτη οὕσα πλουσία καὶ κλωῶς διευθετημένη, μεταξὺ ἄλλων περιέχει καὶ τοὺς τρεῖς τόμους τοῦ Τουρκο-Ἀραβο-Περσικο-Λατινικοῦ λεξικοῦ τοῦ Mi-ninski, ὅπερ φαίνεται ὅτι ἤτο ποτὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, διότι διὰ χειρὸς αὐτοῦ εἰσι γεγραμμένα τὰ ἐξῆς: «Καὶ τότε Ἀλεξάνδρου Κωνσταντινίου Βοεβόδα Μαυροκορδάτου.» Προσέτι ὑπάρχουσι δύο χειρόγραφα τοῦ Πλάτωνος μετὰ σχολίων τοῦ Ι' αἰῶνος· μία Γεωγραφία Γερμανιστὶ γεγραμμένη εἰς ἓνα τόμον (ἐκδ. Φραγκοφόρτης 1719), ἑτέρα ὡσαύτως Γερμανιστὶ (ἐκδ. Νυρεμβέργης 1723), ἕτεροι δύο Λατινιστὶ ἱστορίαι (ἐκδ. Βενετίας 1712)· ἐν Ἀνθίμου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Ἀραβικὸν θεολογικὸν μετὰ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ, τυπωθὲν περὶ τὸ 1792. Τοιοῦτον παρόμοιον εὕρηται καὶ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς καθ' ἡμᾶς θεολογικῆς σχολῆς. ΙΓ.) Ἡ τοῦ Σεχίτ Ἀλῆ πασᾶ, ἐντὸς τοῦ τεμένου Σαχζαδὲ, περιέχουσα 2827 βιβλία. ΙΔ.) Βιβλιοθήκη φιλομύσων τινῶν πλησίον τοῦ ἀνωτέρω τεμένου, περιέχουσα 1235 βιβλία. ΙΕ.) Ἡ τοῦ Ἰβραήμ πασᾶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τεμένου, περιέχουσα 1152 βιβλία. ΙΣΤ.) Ἡ τοῦ Ἀτήρ ἐφέντη πλησίον τοῦ Βερᾶ, περιέχουσα 1995 βιβλία. ΙΖ.) Ἡ τοῦ Χακούμ ὀγλοῦ ἐντὸς τοῦ Ἀλῆ πασᾶ τεμένου, περιέχουσα 1960 βιβλία. ΙΗ.) Ἡ τοῦ Ραγούπ πασᾶ, Βεζύρου τοῦ Σουλτάν Μαχμούτ Β' εἰς τὴν συνοικίαν Κόσκα, οὐ μακρὰν τοῦ τεμένου Σουλτάν Βαγιαζήτ, περιέχουσα 1451 βιβλία. ΙΘ.) Ἡ τοῦ Βελῆ Ἐλδιν Τζαρουλλάχ ἐφένδη πλησίον τῆς συνοικίας τοῦ Μωάμεθ Β' περιέχουσα 2182 βιβλία. Κ.) Ἡ τοῦ Φεῖζούλ-λάχ ἐφένδη, πλησίον τῆς ἀνωτέρω συνοικίας, περιέχουσα 2196 βιβλία. ΚΑ.) Ἡ τοῦ Μεχμέτ Μουράτ ἐφένδη, κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Τζιχρσεμπέ, περιέχουσα 1926 βιβλία. ΚΒ.) Ἡ τοῦ Χατζῆ Πεσῆρ ἀγᾶ πλησίον τῆς Υ. Πύλης, ἐντὸς τοῦ Μεδρεσέ, περιέχουσα 1233 βιβλία. ΚΓ.) Ἡ τοῦ Χασρού πασᾶ κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Ἐγιοῦπ, περιέχουσα 1168 βιβλία. ΚΔ.) Ἡ τοῦ Σεχίτ Μεχμέτ πασᾶ παρὰ τῇ ἀνωτέρω συνοικίᾳ, περιέχουσα 483 βιβλία, ἐξ ὧν τινὰ εἶναι δυσεύρετα. ΚΕ.) Ἡ τοῦ Χουσεῖν πασᾶ πλησίον τῆς συνοικίας τοῦ Σαράτζχανέ, περιέχουσα 541 βιβλία καὶ χάρτας ἀρχαίους Τουρκικούς. ΚΣΤ.) Ἡ τοῦ Μουσταφᾶ πασᾶ, πρώην μεγάλου Βεζύρου, κατὰ τὴν ἀνωτέρω συνοικίαν, περιέχουσα 453 βιβλία. ΚΖ.) Ἡ τοῦ Τζόρλουλ Ἀλῆ πασᾶ, περιέχουσα 450 βιβλία. ΚΗ.)

Ἡ τοῦ Σεῖχ Μουράτ ἐφένδη, πλησίον τοῦ τεμένουσ Λάρ-ουλ Μεσνεβή, περιέχουσα 542 βιβλία. ΚΘ.) Ἡ τοῦ Χατζή Βασή ἀγά, πλησίον τῆς συνοικίας Καϊδάρ, περιέχουσα 619 βιβλία, ἐν οἷς καὶ μεμβράνας παλαιογραφικάς. Λ.) Ἡ τοῦ Κασάπ-Βασή Μουσταφᾶ ἀγά, πλησίον τῆς συνοικίας Σερβελλή, περιέχουσα 397 βιβλία. ΛΑ.) Ἡ τοῦ Τζελεπῆ Ἀβδουλλὰχ ἀγά, πλησίον τοῦ Καδῆ Τζεσμεσῆ, περιέχουσα 396 βιβλία. ΛΒ.) Ἡ τῆς Βασιλομήτορος, ἐντὸς τοῦ τεμένουσ Ἐγιοῦπ, περιέχουσα 287 βιβλία. ΛΓ.) Ἡ τοῦ Μεχμέτ ἀγά, ἐντὸς τοῦ τεμένουσ Τζιχάρ Σεμπέ, περιέχουσα 210 βιβλία. ΛΔ.) Ἡ τοῦ Σαρατγιά Ὁμέρ ἐφένδη, κατὰ τὴν συνοικίαν Μολᾶ Κεθρανῆ, περιέχουσα 147 βιβλία, τὰ πάντα σχεδὸν νομικά. ΛΕ.) Ἡ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, περιέχουσα 158 βιβλία. ΛΣ.) Ἡ τοῦ Ἐλχάτζ Μουσταφᾶ ἐφένδη ἀρχιγραμματέως, περιέχουσα 175 βιβλία. ΛΖ.) Ἡ τοῦ Γιπχγιά Τεβφῆ ἐφένδη, κατὰ τὸν ὀμώνυμον Μεδρσεσέ, περιέχουσα 471 βιβλία. ΛΗ.) Ἡ τοῦ Καζασκέρη Μουσταφᾶ ἐφένδη Προυσαέως, κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Τζιχάρ Σεμπέ παζαρίου, περιέχουσα νομικά τε καὶ ἱστορικά βιβλία 194. ΛΘ.) Ἡ τῆς Σαλιχᾶ χανῆ, κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, περιέχουσα 273 βιβλία. Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ταύτῃ δύναται τις νὰ ἀνεύρη πλείστα ποιήματα χειρόγραφα ἀνεκδοτά· ἢ ὀθωμανὶς αὐτῆ, ἐκ νεαρᾶς αὐτῆς ἡλικίας ἐνασχοληθεῖσα εἰς τὴν ποίησιν, συνέγραψε πολλὰ ποιήματα, μετὰ Ἀσιατικῆς ποιητικῆς φαντασίας καὶ οὐχ ἦττον εὐμοιροῦντα ἀβρότητα γυναικεῖα καὶ τοῦ αἰσθήματος τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θεῖου ἔρωτος τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν, ὅστις πολλάκις παρ' αὐταῖς καθίσταται ὑλικώτερος, καὶ συνεπεῖχ τούτου γίνονται παθητικώτεροι καὶ ἐκδικητικώτεροι· ἔλλειψι δὲ ἠθικῆς ἀγωγῆς παρὰ ταῖς ὀθωμανίσιν ἀποσβέννεται πρόωρος πᾶν εὐγενὲς αἶσθημα. Μ.) Ἡ παρὰ τὸ τεμένοσ Σουλτάν Ἀχμέτ, περιέχουσα 1373 βιβλία, τὰ πάντα Ἀσιατικά.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι βιβλιοθήκαι πολλοῦ λόγου ἄξια. Α.) Ἡ ἐν τοῖς Βυζαντινοῖς ἀνακτόροις, ἢ μάλλον πλουσία ὡς πρὸς τὴν ποιικίαν τῶν διαφόρων κλασικῶν συγγραμμάτων, καὶ τὸ σπάνιον τῶν βιβλίων τῶν διαφόρων Ἀσιατικῶν ἔθνων. Αὕτη ἀριθμεῖ, κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ἐπιστάτου αὐτῆς, 6500 βιβλία. 1) Ἐν αὐτῇ εἶδομεν δύο γεωγραφικοὺς πίνακας Ἑλληνικοῖς γράμμασι, τὸν μὲν τοῦ Νασηρ Ἐλδίν Πέρσου, τὸν δὲ Οὐλοῦ βέη Τατάρου, ἐκδοθέντας ἐπιμελεῖα καὶ σπουδῇ Δημητρίου Ἀλεξανδρίδου ἱατροῦ, τοῦ ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας, κατὰ τὴν ἐν Ὁζωνίᾳ ἐκδοσιν τοῦ σοφοῦ Γραῦτου ἐν Βιέννῃ, 1807, εἰς μέγα σχῆμα· 2) δύο παλαιογραφικά Εὐαγγέλια ἐπὶ μεμβράνης, ἀνήκοντα ὡς πρὸς τὴν γραφὴν εἰς τὸν Η' ἢ καὶ Θ'

αἰῶνα. Ἐξ αὐτῶν τὸ ἐν φέρει τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν, ἣτις ἐκ τῶν γραμμάτων αὐτῆς φαίνεται ὅτι εἶναι μεταγενεστέρη.

ΣΤΥΝ ΘΕΩ IC XC ΠΙ ΔΝ ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ ΕΘΥ.

3) Μία Σύνοψις γνώμων ἠθικῶν τῶν Ἰνδιῶν χειρόγραφος ἄνευ χρονολογίας καὶ ἄνευ προμετωπίδος· 4) Ἐξ χειρόγραφα Ἑλληνικά, περιέχοντα τὸν Εὐριπίδην καὶ Σοφοκλέα μετὰ σχολίων γραφῆς μεταγενεστέρης ἐπὶ μεμβράνης· 5) Ἐν λεξικόν τοῦ Βαρίνου· 6) Μία συλλογὴ τῶν ἀρχαίων μουσικῶν, ἐν ἣ ὑπάρχουσι ἐρμηνεῖαι διάφοροι περὶ τῆς Ἀσιατικῆς μουσικῆς ἄνευ προμετωπίδος· 7) Journal Asiatique, σύγγραμμα περιοδικὸν λίαν περιεργον, ἐκδιδόμενον ἄλλοτε πρὸ ἰκανῶν χρόνων ἐν Παρισίοις· 8) Ψαλμοὶ τοῦ βασιλέως καὶ προφήτου Δαβὶδ. Ὁ τίτλος οὗτος τοῦ βιβλίου εἶναι γεγραμμένος χρυσοῖς καὶ ἐρυθροῖς γράμμασι· τὸ βιβλίον εἶναι χειρόγραφον καὶ ἐν τῇ προμετωπίδι φέρει διάφορα ἐμβλήματα· ἢ εἰκὼν τοῦ προφητᾶνακτος εἶναι κεκοσμημένη διὰ χρυσοῦ καὶ φέρει δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τὰ ἐξῆς «Ὁ Προφητᾶναξ Δαβὶδ.» Ἡ γραφὴ φαίνεται νὰ ᾖ τοῦ ΙΖ' αἰῶνος· 9) Ἐν λεξικόν Συριακὸν καὶ Αἰθιοπικὸν εἰς μέγα σχῆμα καὶ ὄγκον· 10) Lexicon Ambarico-Latinum· 11) Μία Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, ἔχουσα παραλλήλωσ τὸ Ἑβραϊκὸν καὶ Ἑλληνικὸν κείμενον ἐπὶ μεμβράνης, ἄνευ προμετωπίδος· 12) Ἀρμενικὰ καὶ Καλδαϊκὰ βιβλία διάφορα· 13) Ἐν τρίτομον λεξικόν Ἀραβολατινικὸν τοῦ Mininski· 14) Μία χειρόγραφος Γαλλιστὶ χημεῖα ἄνευ προμετωπίδος ἐκ σελίδων 500· 15) Μία συλλογὴ διπλωματικῶν ἐγγράφων χειρόγραφος Τουρκιστὶ, περιέχουσα ὅλην τὴν σειράν τῶν διπλωματικῶν ἐγγράφων Κυβερνήσεως, ἀνταλλαγέντων ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σουλτάν Σουλεϊμάν τοῦ νομοθέτου μέχρι Σουλτάν Μαχμουτ μὲ τὰ διάφορα καὶ ἐπιστημότερα κράτη τῆς Εὐρώπης.

Τοιαύτην ὁμοίαν Συλλογὴν χειρόγραφον τοιούτων ἐπισήμων ἐγγράφων, περιελθοῦσαν εἰς χεῖρας ἡμῶν ἐκ τῆς πλειστηριασθείσης βιβλιοθήκης τοῦ διασθήμου μεγάλου Βεζύρου Ρεσῆτ πασᾶ, ἐδωρησάμεθα μετ' ἄλλων διαφόρων τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ ἡμετέρου ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου· 16) δύο κώδικες χειρόγραφοι Ἑλληνικοὶ, περιέχοντες διάφορα χᾶττι σερίφια, ἐπίτομον ἱστορίαν τῶν ἡγεμονιῶν καὶ περιγραφὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τῶν προστασιῶν αὐτῆς· 17) Δίτομον Ἀραβικὸν λεξικὸν χειρόγραφον ἀωνύμου, φέρον τὰ ἐξῆς: «Θεῖον ἔλεει μετάφρασις τοῦ περιφήμου λεξικοῦ Σαχάλη Δζεχέρ εἰς τὴν ἀπλὴν καθομιλουμένην διάλεκτον, φιλοπονηθεῖσα διὰ προσθέσεως καὶ ἀφαιρέ-

ΛΑΚΩΝΙΚΑ (').

Α'. Παροιμίαι.

«Νερό συσπληζάμερο (2) τ' ἀνήφορό του πάει,» ἦτοι ἡ στενοχωρία φέρει τὰ ἐναντία καὶ ἡ ἀνάγκη εἰς τὸν ἄνθρωπον κατορθοῖ τὰ δύσκολα εὐκολα. Τῆς παροιμίας ταύτης ἴσως ἀποκοπὴ ὑπάρχει καὶ ἡ ἐξῆς φράσις:

«ἔχει σπλήγγα ὁ ἄνθρωπος.»

τουτέστιν ἔχει στενοχωρίαν ἀνήκεστον καὶ δὲν δύναται παρὰ νὰ πράξῃ τὰ ἐναντίον, ὅπερ δὲν ἐπιθυμεῖ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ἰδεῶν ἴσως προῆλθεν ἐν Ἠπιείρῳ καὶ ἡ παροιμία ἥδε·

«ἡ στενοχωρία ὀβράνει λάδι,»

ἦτοι ἡ παρ' ἀνωτέρου καταπίεσις φέρει ἀποτέλεσμα, ἢ ἡ ἐκ περιστάτικῶν συγκατάθλιψις προξενεῖ κόπους καὶ ἀγῶνας πολλάκις ἀνυπερβλήτους καὶ ταλαιπωρίας ἀνυποφέρτους· διὸ καὶ ἡ φράσις.

«θὰ σοῦ ὀβράλω λάδι»

ἀπειλητικῶς, θὰ σὲ στενοχωρήσω τοσοῦτον, ὅστε νὰ σὲ φέρω εἰς ἀπόγνωσιν διὰ τῶν πολλῶν δυσχερειῶν. Λέγεται δὲ καὶ «θὰ σοῦ ὀβράλω τὸ λάδι» (3), ἦτοι θὰ σὲ καταστενοχωρήσω, ὅστε νὰ σοῦ εὐγάλω τὸ ἐν τῷ βαπτίσματι χυθὲν (ὡς ὁ χριστιανικὸς νόμος) εἰς τὸ σῶμά σου ἔλαιον· ἐν ἄλλοις λόγοις, θὰ σὲ φέρω εἰς θέσιν, καθ' ἣν ἐκ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων στενοχωριῶν σου νὰ λησμονήσης καὶ τὴν θρησκείαν σου.

«Ὁ κόμπος ἔς τὸ κόκαλο.»

Ἐπὶ περιστάσεως, καθ' ἣν, ἐξαντλουμένων ὄλων τῶν μέσων, δὲν ὑπάρχει πλέον θεραπεία τῶν κακῶς κειμένων, καὶ ἐπέρχεται ῥῆξις μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἐν Ἠπιείρῳ λέγεται ἀμοῦ ἐμπῆκε τὸ μαχαίρι ἔς τὸ κόκαλο, ἦτοι πλέον δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω καὶ ἐπομένως θὰ καταλήξω εἰς ῥῆξιν, ὡς ὁ τετραυματισμένος δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὴν προσταγωγὴν τῆς ἐκκοπῆς τοῦ μαχαίριου ψαύοντος τῶν ὀστέων, εἰμὴ διὰ φωνῶν καὶ σπαραξικαρδίων συστροφῶν τοῦ σώματος.

«Τοῦ χοίρου τὸ μαλλὶ δὲν γίνεταί μετὰξι.»

Ἐπὶ γαμέγιων (ὡς λέγονται ἐν Μάνῃ) ἦτοι ὑποτεταγμένων ταῖς ἰσχυροτέραις οἰκογενείαις· ὅτι δηλ.

(1) Ἴδε Πανδ. φυλλάδ. 447, σελ. 303.

(2) Συσπληζάμερο ἐκ τοῦ συσπλήττωμαι· ἢ σημασία αὕτη δὲν ἀπαντᾷ ἐν τοῖς λεξικοῖς.

(3) Περὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου ὡς ἐκ τῆς θέσεως σημασίας, ἴδε Συντακτ. Ἀσωπίου περὶ ἄρθρου.

σεως παρὰ τοῦ. ὁμογενοῦς καὶ φιλογενοῦς ἀδελφοῦ· ἐν ἔτει 1789.» Σημειωτέον ὅτι τὸ λαμπρὸν τοῦτο λεξικὸν τοῦ Δζεχέρ μετεφράσθη καὶ ἐππυξήθη παρὰ τοῦ ὀθωμανοῦ Μωάμεθ πέν Μουσταφᾶ Βαγκουλῆ, γεννηθέντος εἰς τὸ Βὰν τῆς Ἀρμενίας· ἐξεδόθη ἐν Κωνσταντινουπόλει 1744-1776· 48) Historia de Byzantina Publici Commentario Illustrata. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς σχῆμα μέγα Λατινιστὶ τυπωθὲν ἐν Lutetiae Parisiorum, φέρει ἅπαντα τὰ νομίσματα τῶν Ῥωμαίων καὶ Βυζαντινῶν Ἀυτοκρατόρων μετὰ τῶν εἰκόνων αὐτῶν, ὡς καὶ πολλῶν γεωγραφικῶν πινάκων καὶ σχημάτων τῶν καλλιτέρων νεῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· 49) Ἀμπουλφὲδξ Ἰσμαήλ βασιλέως Ἀπαμείας ἐκ τῶν γεωγραφικῶν πινάκων περιγραφῆ Χορασμίας, Μασουραλνάγρης ἦτοι τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ Ἰξου τόπων, Ἀραβίας, Αἰγύπτου, Περσίδος, ἔτι δὲ καὶ τῆς Περσικῆς καὶ Ἑρυθρᾶς θαλάσσης, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τῆς Ἀραβικῆς διαλέκτου κατὰ τὸν ἐν Καισαροβασιλικῇ τῆς Βιέννης βιβλιοθήκῃ κώδικα, μετὰ τινῶν ὑποσημειώσεων ὑπὸ Δημητρίου Ἀλεξανδρίδου ἱατροῦ, τοῦ ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας, καὶ μέλους ἀντεπιστέλλοντος τῶν . . . ἀξιῶσι καὶ φιλοτιμῶν δαπάνῃ τῶν φιλογεγεστάτων ἀδελφῶν Κυρίων Ζωσιμάδων Α. Ν. Ζ. καὶ Μ. ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας· ἐκ τῆς τυπογραφίας Ἀντωνίου Σχμιδίου 1807· 20) Σύντομος εἰσαγωγὴ τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης χειρόγραφος, συντεθείσα παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου αὐθέντου καὶ ἡγεμόνου πάσης Οὐγγροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Μιχαήλ Ῥακοβίτζα Βοεβόδα 1758, κατὰ μῆνα Δεκεμβρίου. Ἐκ σελ. 214.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τε καὶ χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης τῶν Βυζαντινῶν ἀνακτόρων, ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν καὶ ἄλλα, ἅτινα ἐν τῇ προσεχῶς ἐκδοθησομένῃ εἰς ἰδιαιτέρον βιβλίον πραγματεῖα ἡμῶν θέλομεν πραγματευθῆ.

Ἵπάρχουσι δ' ἕτεροι βιβλιοθήκαι καὶ ἐν ἐκάστῳ ὑπουργείῳ, ἰδίως δὲ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Υ. Πύλης, ὡς καὶ ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Ἀδιερμηνέως Ἀκριφῆ βέη. Ἄπασαι αἱ Ἀυτοκρατορικαὶ σχολαὶ σχεδὸν ἀνεξαιρέτως ἔχουσι βιβλιοθήκας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον πλουσίας. Τοσαῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος.

(Ανατολικὸς Ἀστήρ.)

ποτέ ο φαμέγιος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γένῃ εὐγενὴς τοὺς τρόπους, ὡσανεὶ ἡ φύσις καταδίκασεν αὐτὸν ἐν ἐλάσσονι μοίρᾳ.

Β'. Δημοτικὴ ποίησις.

Μυρολόγιον ἐκφωνηθὲν ὑπὸ γραίας ἐπὶ τῷ φόρῳ τῆς ἐξ Ἀρεοπόλεως μεταβάτης ἐπ' ἐσχάτῳ εἰς Κρήτην.

Καθρέφτη μου Βενέτικε μὲ τὸ μαργαριτάρι
Πολὸν σ' ἐχάρκαμεν ἐμεῖς, ἀς σὲ χαροῦνε κιἄλλοι'
Ἀς σὲ χαρῆ ἡ Κρητικὴ ἢ γῆ μίση' τὴν ἀγκάλῃ
Στεφάνι τὰ λουλούδια τῆς τὴν ἄνοιξι νὰ βάλῃ,

Ἔτερον μυρολόγιον.

ὄντες (3) ἐπίτημάζοντα (4)
ἐμένα τὰ παιδιά μου
Νὰ πᾶν νὰ πιάσουσι χωγιά (5)
Κάτω 'ς τὴν αἴα Κυριακὴ (6)
Ὁ Ντάβο μου (7) μ' ἐρώτησε
Δόσε μου, μάνα, τὴν εὐκὴ (8).

Πρῶτο ντουφέκι τῆς χωγιάς
Σκοτώθη ὁ μπάμπας' μου Βρετός.
Ὁ Ντάβο μου! μὴν εἶθ' ἐρῆς!
Τὰ ξαφνικά ζου νᾶκουε
Τὰ ξάμισες (1) τοῦ πάππου μου
Καὶ ὄλο μου τὸ γενετακό!

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Ὅταν πτηρὸν
Πρὸς οὐρανὸν
Τὴν πτῆσιν διευθῶρη,
Μὴν εἶσαι σὺ
Κόρη χρυσοῦ
Καὶ ἡ προῆ μου σβύνει;
Καὶ πλοῖον ἀν
Φίλην ξηρὰν
Λιπὸν, τὸν πότον σχίζει
Φεῦ! διατί
Φίλη πιστὴ
Τὸ ὄμμα μου δακρύζει;
Μ' εἶπαρ εἶδῶ
Πῶς θὰ σ' ἰδῶ
Καὶ τίποτε δὲν βλέπω.
Ῥόδα ποθῶ
Νὰ ὀσφρανθῶ
Καί, φεῦ! ἀκάρθας δρέπω.
Ἀλλὰ φωνὴ,
Φίλη φωνὴ
Μὲ λέγει νὰ προσμένω
Καὶ προσπαθῶ
Ν' ἀποσπασθῶ
Ἐρσεῦθεν' ἀλλὰ μένω.
Εἶναι αὐγὴ
Γελᾷ ἡ γῆ,
Ἡ φύσις ὄλη ἀρθίζει.
Κρότος κἀρεῖς
Ἡ ποιμερὶς
Τὰ πρόβατα ποτίζει.
Θέλω κ' ἐγὼ
Νὰ ὀδηγῶ
Ἀγράκια στὸ λιβάδι
Καὶ μὲ καλὴν
Νέαν ἀπλὴν
Νὰ ὀμῶ τὸ βράδυ.

(1) Ἀφάμισες, ὥστε κατήντησεν ἄνευ φήμης, ἦτοι ἀποκατέστησεν ποταπὸν.—Φημίζω δωρ. φαμίδω' προσθέσει τοῦ στερητικοῦ α γίνεται ἀ φ α μ ἰ σ δ ω, ἦτοι κρημνίζω τὴν φήμην τινός, τὴν καταστρέφω. Ὡραῖον λείψανον τῆς ἀρχαίας δωρικῆς, διασωζόμενον ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ.

Ἀπελισμός
Ὁ χωρισμός
Μὲ τὴν χαρὰν φυτρώνει
Κ' ἡ λῶπη ὄμοῦ.
Τοῦ χωρισμοῦ
Πόσον σκληροὶ οἱ πόνοι!
Λίμνη καλὴ
Καὶ ὄμαλὴ
Ποῦ σὲ φιλεῖ τ' ἀέρι,
Μὴν εἶδες σὺ,
Λίμνη χρυσοῦ
Τὸ ἐδικόν μου ταῖρι;
Φεῦ! σιωπᾶς.
Ἄν ἀγαπᾶς
Παράπονα ῥ' ἀκούης
Μὴ ταραχθῆς. . .
Σὺ ἀπαθὴς
Τὴν πέριξ χλόην λούεις.
Κ' ἐγὼ πτηρὸν
Νυκτερινὸν
Ῥεμβάζω καὶ πλανῶμαι,
Καί, ὄργαρὸν,
Τὸν οὐρανὸν,
Τὴν τύχην καταρῶμαι.

Π. Α. ΛΕΙΩΤΗΣ.

ΔΙΑΦΩΡΑ.

ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣΘΑΙ ΕΝ ΤΑΡΤΑΡΙΑ.
Πολλοὶ τρόποι τοῦ περιέρχεσθαι χάριν εὐλαθείας περὶ τὰ λαμαζαρεία ἢ μοναστήρια ὑπάρχουσιν ἐν Ταρταρίᾳ. Οἱ μὲν τασσόμενοι κατὰ σειρὰν, εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου, περιτρέχουσιν ἀτραπὸν περιζωννύουσιν πάσας τὰς οἰκοδομάς καὶ τὰ παραρτήματα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ μοναστήριον, προσέχοντες ὁμῶς μὴ καὶ κατ' ἐλάχιστον παρεκτραπῶσι τῆς ὀρισμένης γραμμῆς, διότι ἄλλως οὐδετεροῦται ἡ εὐλαθὴς πράξις, καὶ γονυπετοῦσι συχνὰ πυκνὰ, ἀρχόμενοι ἀπὸ πρῶτης καὶ καταπαύοντες τὴν νύκτα· οἱ δὲ φέρουσιν ἐπ' ὄμου ὑπερόγκους σωροὺς βιβλίων. Ἄλλοι πάλιν ἐπιχειροῦνται μακροὺς περιπάτους ἀναμετροῦντες τὰ σφαίρια ἀπεράντων κομβολογίων, καὶ ἄλλοι, κρατοῦσιν εἰς τὴν δεξιὰν μικρὸν μύλον προσευχῶν, ὅστις στρέφεται ἀδιακόπως μετ' ἀπιστεύτου ταχύτητος· ὀνομάζεται δὲ ὁ τροχὸς οὗτος τσουκίρ, ἦτοι περιστρεφόμενη προσευχὴ. Τοιοῦτων τσουκίρ μέγας ἀριθμὸς ἐμπειπηγμένος εἰς τὰς ἄκρας αὐλάκων κινεῖται ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Δέεται δὲ ἕκαστος νυχθημερὸν ὑπὲρ ἐκείνων οἴτινες ἐνέπηξαν

αὐτόν. Ἀναστηλοῦσι δὲ πολλάκις αὐτοὺς καὶ ἐπὶ τῆς στέγης τῆς οἰκίας, ὅπως δέονται ὑπὲρ ὑγείας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν πάντων, τῶν ἐν αὐτῇ οἰκούντων.

Οἱ Βουδισταὶ ἔχουσι καὶ ἕτερον τρόπον θαυμασίας συντέμνοντα ἢ καὶ ὄλωσ ἀντιπροσωπεύοντα τὰς προσευχὰς αὐτῶν· εἶναι δὲ οὗτος εἶδος μεγάλων βαρελίων κινουμένων περὶ ἄξονα, ἅτινα εὐρίσκονται εἰς τὰ μεγάλα μοναστήρια. Ἡ ὕλη ἐξ ἧς σύγκεινται τὰ βαρέλια ταῦτα εἶναι χονδρότατον χαρτόνιον, κατεσκευασμένον ἐξ ἀναριθμητῶν συγκεκολλημένων φύλλων γάρτου, ἐφ' οὗ χαράσσονται ἐκλεκταὶ καὶ ὀνομασταὶ προσευχαί. Οἱ μὴ ἔχοντες μῆτε ζῆλον, μῆτε ὄρεξιν, μῆτε δύναμιν νὰ φέρωσιν ἐπὶ τῶν ὤμων ὄγκους βιβλίων, ἢ νὰ κλίνωσι τὸ γόνυ ἀνά πάσαν στιγμὴν ἐντὸς κόπρων καὶ βορβόρου, καὶ νὰ τρέχωσι πρὸς τὰ λαμαζαρεία δλοκλήρους ἡμέρας ἐν ὄργῃ καύσωνος ἢ ψύχους, καταφεύγουσιν εἰς τὸν ἀπλοῦστατον καὶ συντομώτατον τρόπον τῆς διὰ βαρελίου προσευχῆς· κινούμενοι ἅπαξ τὸ βαρέλιον, ἀπομακρύνονται, καὶ αὐτὸ περιστρέφεται μόνον ἐπὶ πολὺ προσευχόμενον ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν, οἵτινες ἐν τοσοῦτῳ τρώγουσι, πίνουσι, κραυπαλῶσιν ἢ κοιμῶνται.

Διαβάς ποτε πλησίον τοιοῦτου βαρελίου, εἶδον δύο λάμας ἐρίζοντας μετὰ πολλῆς ἀγωνίας καὶ μικροῦ δειν ἐρχομένους εἰς χεῖρας· ἰδοὺ δὲ τί εἶχε συμβῆ' ἐνῶ ὁ ἕτερος αὐτῶν κινήσας τὴν προσευκῆριον μηχανὴν ἀπήρξατο εἰς τὰ ἴδια, εἶδε στραφεὶς ὅπως θαυμάση τὰς ὀραίας προσευχὰς τὰς ὁποίας εἶχε βάλει εἰς κίνησιν, ἕνα τῶν συνεταίρων αὐτοῦ ἀναχαιτίσαντα ἀσυνειδήτως τὴν κίνησιν τοῦ βαρελίου, καὶ κινήσαντα ἐκ νέου αὐτὸ δι' ἴδιον λογαριασμόν. Ἀγανακτήσας δὲ διὰ τὴν ἀσεβῆ αὐτὴν δολιότητα, ἐπανῆλθεν ἀμέσως καὶ διέκοψε τὰς προσευχὰς τοῦ ἱεροσύλου. Πολλὴν ὥραν ἐσταμάτων ἀλληλοδιαδόχως καὶ ἔστρεπον τὸ βαρέλιον χωρὶς κἄν νὰ προφέρωσι λέξιν· ἀλλ' ἐξαντληθείσης τῆς τόσης ὑπομονῆς ἤρχισαν νὰ ἀνθυβρίζωνται, ἕως οὗ γέρων λάμας ἀκούσας τὰς κραυγὰς ἤλθε φέρων λόγους εἰρήνης· καθησύχασε δὲ ἀμφοτέρους, κινήσας μόνος τὴν μηχανὴν καὶ διὰ τῶν δύο τὸν λογαριασμόν.

ΠΟΛΙΤΕΙΟΓΡΑΦΙΚΑ. Ὁ Ἄγγλος ἱατρὸς Φάβρος ἐπεπειδόμενος ἐπὶ διαφόρων ἐπιστήμων πληροφοριῶν βεβαίως ὅτι ἐξ 100 νεογνῶν βρεφῶν φθάνουσιν εἰς ἡλικίαν 5 ἐτῶν,

Table with 2 columns: Country and Percentage. Includes Norway (83), Sweden (81), Denmark (80), England (74), Belgium (73), France (71), Prussia (68).

(1) Ὀλιβερά. (2) Ἀνεκδίκητον. (3) Ὄταν. (4) Ὄπου ἠτομαζόντο. (5) Ἐνέδρα. (6) Ἐπίθετον τοῦ υἱοῦ. (7) Κυριακὴ. (8) Εὐχὴ. (9) Ζου καὶ λέγεται ζου. (10) Διέθησαν. (11) Τὴν πρῶταν. (12) Ἐγκατέλειψα.

Όλλανδίας	67
Αυστρίας	64
Ισπανίας	64
Ρώσας	62
Ιταλίας	61

Είς δὲ τὴν Ἑλλάδα μόλις φθάνουν 60

Ὁ κατ' ἔτος μέγιστος ἀριθμὸς τῶν ἐν διαφόροις τῆς Εὐρώπης μέρεσι τελομένων γάμων παρατηρεῖται ἐν Σαξωνίᾳ, ὅπου εἰς γάμος ἀναλογεῖ πρὸς 177 κατοίκους· μετ' αὐτὴν δὲ ἐν Ἰσπανίᾳ ὅπου εἰς γάμος ἀναλογεῖ πρὸς 126 κατοίκους.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ 1868 ἔτους ἠριθμοῦντο ἐν μόνῃ τῇ κυρίως λεγομένη Ἀγγλίᾳ καὶ τῇ Οὐαλλίᾳ ἄποροι συντηρούμενοι ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἢ τῶν δημοτικῶν ταμείων 913,084, ἧτοι 36,064 πλέον τῶν ἐν ἔτει 1867.

Ἀπὸ τῆς καταργήσεως ἐν Ρώσῳ τοῦ μονοπωλίου τῶν οἴνοπνευμάτων ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐπὶ πολὺ τὰ οἴνοπνευμάτια τῆς χώρας ἐκείνης· καθότι ἐν ἔτει 1862 ὅτε ὑπῆρχεν ἐν ἰσχύει τὸ μονοπωλίον, ὑπῆρχον ἐν Πετρούπολει 460 οἴνοπνευμάτια, καὶ ἐν ἔτει 1868 ἠριθμοῦντο 2,500, ἧτοι ἐν πρὸς 200 κατοίκους. Τούτου ἕνεκα φαίνεται ὅτι ἡ κυβέρνησις ἤναγκάσθη νὰ συστήσῃ ἐκ νέου τὸ μονοπωλίον.

Ἀπὸ τοῦ 1831 μέχρι τοῦ 1841 ἔτους συνέβησαν ἐν Γαλλίᾳ 26,278 αὐτοκτονίαι, ἧτοι

Ἐν ἔτει 1831	2,084
1832	2,156
1833	1,973
1834	2,078
1835	2,305
1836	2,340
1837	2,443
1838	2,586
1839	2,747
1840	2,752
1841	2,814
Ἰσὺς	26,278

Ἐνταῦθα παραθέτομεν τὸν συγκριτικὸν πίνακα τῶν ἐν διαστήματι δεκαπέντε ἐτῶν πραχθέντων ἐγκλημάτων ἐν τε τῇ Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ, συνταχθέντα ἐπὶ τῇ βίβλῳ ἐπισήμων ἐγγράφων·

	Ἐν Ἀγγλίᾳ.	Ἐν Γαλλίᾳ
1827—1830	71,270	47,392
1831—1834	82,999	46,835
1835—1838	88,861	49,308
1839—1841	79,390	45,555
Ἰσὺς	322,520	69,082

Ἀπὸ τοῦ 1827 μέχρι τέλους τοῦ 1834 συνέβησαν ἐν Γαλλίᾳ 520 μονομαχίαι, ἐξ ὧν 331 ἐπέφερον θάνατον.

Εἰς τὰς διαφόρους τῆς Εὐρώπης πόλεις ὑπάρχει ἢ ἐξῆς τῶν ἐννεῶν καὶ κωφῶν πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἀναλογία· ἐν Λουγδούνῳ 25 πρὸς 40,000 κατοίκων· ἐν Παρισίοις 28, ἐν Βορδογάλῃ 30, ἐν Βερολίνῳ 3, πρὸς 40,000 κατοίκων καθολικοῦ δόγματος, 16 πρὸς 40,000 διαμαρτυρουμένων καὶ 27 πρὸς 40,000 Ἑβραίων. Ἐν Κορκικῇ 14, εἰς τὰς Ἄλπεις 23, ἐν Ἰσλανδίᾳ 14, ἐν Βέρνῃ 28, ἐν Ἰώβῃ τῶν Ἡνωμένων τῆς Ἀμερικῆς Πολιτειῶν 23, πρὸς 40,000 λευκῶν καὶ 212 πρὸς 40,000 μαύρων. Ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην ὑπολογίζεται εἰς 250,000.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Βιλλαπλάνδου ὁ πληθυσμὸς τῶν ἐπὶ Σολομώντος Ἑβραίων ἀνέβαινεν εἰς 66 ἑκατομμύρια, ἐνῶ κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Χασέλου μόλις ἔφθανεν εἰς τέσσαρα.

Οἱ δὲ νεώτεροι τῶν γεωγράφων ἀριθμοῦσι τὸν πληθυσμὸν τῶν νῦν Ἑβραίων·	
Ἐν μὲν Ρώσῳ καὶ Πολωνίᾳ	4,080,000
Ἐν δὲ Αὐστρίᾳ	552,000
» Τουρκίᾳ	306,000
» Πρωσσίᾳ	186,000
» Γερμανίᾳ	168,000
» Όλλανδίᾳ	76,000
» Γαλλίᾳ καὶ Ἀλγερίᾳ	66,000
» Ἀγγλίᾳ, Μελίτῃ καὶ Γιβραλτάρῃ	26,090
» Βελγίῳ	40,000
» Δανίᾳ	6,690
» Ἑλλάδι καὶ Ἑπτανήσῳ	5,660
» Ἑλβετίᾳ	2,600
» Σουηδίᾳ	4,090

Καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην	5,527,000
Ἐν δὲ τῇ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ,	
Περσίᾳ καὶ Ἀραβίᾳ	660,000
» Ἰνδίᾳ, ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου	89,900
» Τουρκεστάνῃ	5,600
» Καυκασίαις χώραις	4,600
» Σινικῇ	66,000
Ἰσὺς	846,100
Καθ' ὅλην τὴν Ἀσίαν	
» Βαβυλωνίᾳ	468,000
» Ἀθυσσινίᾳ	89,900
» Αἰγύπτῳ	44,900
Ἰσὺς	572,000
Καθ' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν	
» Ἀμερικῇ	40,000
» Όλλανδικῇ Γουιάνῃ	2,600
» Κυρασὸ, Βαρβάδῃ καὶ Ἰαμαϊκῇ	3,900
Ἰσὺς	46,000

Ὁ κατὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὰς Ἀντίλας πληθυσμὸς τῶν μαύρων ὑπολογίζεται ὡς ἐξῆς·

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις	3,000,000
» Βρασιλίᾳ	3,700,000
» Ἀγίῳ Δομίγγῳ	800,000
» Ἀγγλικαῖς ἀποικίαις	800,000
» Ἰσπανικαῖς ἀποικίαις	700,000
» Γαλλικαῖς ἀποικίαις	250,000
» Όλλανδικαῖς, Δανικαῖς καὶ Σουηδικαῖς ἀποικίαις	400,000
» Μεξικῇ καὶ μεσημβριναῖς Δημοκρατίαις	500,000
Ἰσὺς	9,850,000

Ἀπὸ τοῦ 1702 μέχρι τοῦ 1782 ἔτους μετέφεραν εἰς Ἰαμαϊκὴν ἐξ Ἀφρικῆς 583,736 μαύρους, οὓς ἐπώλησαν ἀντὶ 1,400 μέχρι 1,600 φράγκων ἑαστον ἄρρενα, καὶ ἀντὶ 1000—1400 φράγκων ἑαστον θῆλυ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν ὑψηλίον Γυφτῶν ἢ Τσιγγάνων ὑπολογίζεται εἰς 4,920,000, δηλονότι 50,000 ἐν Ἰσπανίᾳ, 54,000 ἐν Οὐγγαρίᾳ, 404,000 ἐν Τρανσυλβανίᾳ κλ. Ἐνὶ λόγῳ 1,000,000 ἐν Εὐρώπῃ, 400,000 ἐν Ἀφρικῇ, 1,500,000 ἐν Ἰνδίαις καὶ 2,000,000 ἐν ἀπάσῃ τῇ λοιπῇ Ἀσίᾳ. Ἔτι δὲ 20,000 ἐν Ὠκεανίᾳ. Ἐν δὲ τῇ Ἀμερικῇ φαίνεται ὅτι εἰσέτι δὲν ὑπάρχουσι.

Τὸ δὲ 1783 μετέφ. 9,370 πωληθέντας ἀντὶ 15,650,000 φρ.	
» 1784 » 23,025 » » 43,602,000 »	
» 1785 » 21,762 » » 43,634,000 »	
» 1786 » 27,648 » » 54,420,000 »	
» 1787 » 30,839 » » 60,563,000 »	
» 1788 » 29,506 » » 61,936,000 »	
Ἰσὺς	142,150 » » 279,806,000 »

Ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1817 μέχρι τέλους τοῦ 1842 ἐγεννήθησαν ἐν τῇ πόλει τῶν Παρισίων 583,184 βρέφη νόθα, ἐξ ὧν 272,040 ἄρρενα καὶ 259,144 θῆλεα.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς οἰκονομολόγων τινῶν, ὁ κατ' ἔτος ἐξορυττόμενος ἄργυρος ἔχει ὡς ἐφεξῆς·

Ἐν Ἀμερικῇ	Μεξικῇ χιλιάρ. 538,000 ἀξίας φρ. 118,360,000	
» Ἀμερικῇ	Περουδίᾳ » 140,000 » » 30,800,000	
	Βολιβίᾳ » 110,000 » » 24,000,000	
	Χιλίῳ » 7,000 » » 1,540,000	
	Ἰσὺς	795,000 » » 174,700,000
Ἐν Ἀσίᾳ—Σιερρίᾳ	» 20,000 » » 4,400,000	
» Ἰνδία	Σουηδίᾳ καὶ Νορβηγίᾳ » 2,000 » » 440,000	
	Χάρτζ » 16,000 » » 3,520,000	
	Οὐγγαρία » 18,000 » » 3,960,000	
	Τρανσυλβανία » 1,000 » » 220,000	
	Βοεμίᾳ » 8,000 » » 1,740,000	
	Στιρία, Καρινθία καὶ Καρινόλα » 3,000 » » 660,000	
	Τιρόλ, Σαλτσβούργ » 3,000 » » 660,000	
	Σαξωνία » 13,000 » » 2,860,000	
	Πρωσσία » 5,000 » » 1,100,000	
	Νασσῶ » 1,000 » » 220,000	
	Βάδη » 2,000 » » 448,000	
Ἰσὺς	72,000 » » 13,628,000	
Τὸ ὅλον ἐν γένει	887,000 » » 194,728,000	

Τὸ ἀμπελόφυτον ἔδαφος τῆς ἕλης Γαλλίας ὑπολογίζεται εἰς 2,700,000 ζευγάρια, ἧτοι 24,000 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Τὸ 1866 οἱ ἀμπελώνες οὗτοι παρήγαγον 50—60 ἑκατομμύρια ἑκατολίτρων οἴνου. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1867 κατηναλώθη 24,465,645 ἑκατολίτρων οἴνος. Μετεσχημάτισαν δὲ εἰς ρακίον καὶ οἶνοπνευμα 7 ἑκατομμύρια καὶ ἑκατὸν χιλιάδας ἑκατολίτρων· καὶ εἰς ὅσον 335,368.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1866 ἔτους ἦσαν ἐγγεγραμμένοι ἐν ταῖς ναυτολογίαις τῆς Ἰταλίας 155,747 ἄνδρες· τὴν δὲ 31 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1867 ἐνεγράφησαν 469,454. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περιόδον ἠριθμοῦντο 17,690 πλοῖα, 792,430 τόνων, δηλαδή πλοῖα μὲν 339, τόνοι δὲ 55,192 πλέον τοῦ 1866.

Συνήθως εἰς τὰ θερμὰ κλίματα βρέχει πλείοτερον διὰ μιᾶς ἢ εἰς τὰ ψυχρά. Σημειωτέος δὲ ὁ ἐξῆς συγκριτικὸς πίναξ·

Ἐκατοσὸμ. κατ' ἔτος	
Ἐν Ἀγίῳ Δομίγγῳ	308
» Καλκούτῃ	205
» Γενούῃ	140
» Χαρλεστόβνῃ	430
» Μεδιολάνοις	96
» Νεαπόλει	95
» Λουγδούνῳ	89
» Λιβερούλλη	86
» Ἐνετίᾳ	81
» Λίλλῃ	76
» Μασσαλίᾳ	47
» Πετρούπολει	46
» Παρισίοις	36

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1819 ἔπεσεν ἐν Βομβάῃ 16/100 μ. ὕδατος, δηλαδή τὸ 1/3 σχεδὸν τοῦ πίπτοντος καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐν Παρισίοις. Εἰς δὲ τὴν Καυκὸν ὁ γάλλος ἀντιναύαρχος Ρουσίνοσ συνήγαγεν ἐν διαστήματι 10 ὥρων 18/100 μ. βροχίνου ὕδατος, ἧτοι τὸ ἡμισυ τοῦ ἐν Παρισίοις κατ' ἔτος συλλεγομένου.

I. ΔΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.

ἸΠΠΕΙΟΝ ΚΡΕΑΣ. Ἡ χρῆσις τοῦ ἵππειου κρέατος ἐν ταῖς πλείστασι πόλεσι τῆς Εὐρώπης ἀποκατέστη πάγκοινος καὶ αὐξάνει καθ' ἑκάστην. Ἐκ τίνος ἐπισήμου κοινοποιήσεως τῆς ἀστυνομίας τοῦ Βερολίνου μανθάνομεν ὅτι τὸ 1867 ἐσφάγησαν 4500 περίπου ἵπποι πρὸς πώλησιν τοῦ κρέατος, τῶν δερμάτων, τῶν ἐντοσθίων, τῶν ἐνύχων καὶ τῶν τριχῶν αὐτῶν· τὸ δὲ 1868 ὁ ἀριθμὸς τῶν σφαγέντων ἀνέβη εἰς 300 περίπου. Οἱ σφαζόμενοι γέροντες ἵπποι, καὶ διὰ τοῦτο γινόμενοι δι' ἄλλους σκοποὺς ἄχρηστοι, τρέφονται ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας προτοῦ σφαγῆσι μὲ πίτυρα καὶ μὲ ἀπολεπίσματα ἐλαιῶν. Τοιαύτη τροφή συντείνει τὰ μέγιστα εἰς τὴν πάχυνσιν τῶν ἵππων.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΥΑΡΟΦΟΒΙΑΣ. Ἐκ τῆς ἐφημερίδος (Courrier de la Côte) μεταφράζομεν τὴν ἀκόλουθον κοινοποίησιν ὠφέλιμον πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ γδομήκοντα τριῶν ἐτῶν δασάρχης εἶπε κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του πρὸς τοὺς συγγενεῖς του, ὅτι διέσωσεν ἐν διαστήματι πεντήκοντα ἐτῶν πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ μέγαν ἀριθμὸν ζῶων δηχθέντων ὑπὸ λυσσάντων κυνῶν ἐκ τοῦ φρικώδους θανάτου τῆς λύσσης. Τὸ δὲ παρ' αὐτοῦ διδόμενον ἀντίδοτον ἐν διαστήματι πεντήκοντα ἐτῶν ἦτο τὸ ἀκόλουθον· Ἀμέσως μετὰ τὸ δῆγμα πλύνεται ἐπανειλημμένως τὸ τραῦμα διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ μετὰ τὴν ἀποστέρησιν ἐνστάζουσιν εἰς αὐτὸ ὀλίγας σταγόνας ὑδροχλωρικοῦ ὀξέως (acide hydrochlorique) τοῦ Σπίριτο τοῦ ἄλατος συνήθως καλουμένου. Τοῦτο τὸ ὄξι ἀποσυνθέτει καὶ καταστρέφει τὸν ἰὸν τῆς λύσσης ἐντελέστατα, εἰς τρόπον ὥστε ὁ δηχθεὶς ἀποφεύγει τὸν κίνδυνον τῆς ἀναπτύξεως τῆς λύσσης ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ξ. ΔΑΝΔΕΡΕΡ.

ΔΙΩΡΥΞ ΑΡΣΙΝΟΗΣ. Ἐκ τῆς *Buzartides* μανθάνομεν ὅτι τέλος πάντων ἐτελέσθη ἡ διώρυξ τῆς Ἀρσινόης ἢ τοῦ Σουέζ, περὶ ἧς πολλάκις καὶ ἐν ἐκτάσει ἐγράψαμεν ἐν τῇ *Πανδώρα*. Ἴδου ἡ εἰδήσις· «Τηλεγραφικῶς ἀνηγγέλθη ἡδὴ ἡμῖν ὅτι ἡ Α. Υ. ὁ Ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου πρερυρέθη εἰς τὸ ἀνοιγμὰ τῶν προχωμάτων τῆς διώρυγος τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ. Τὴν Α. Υ. συνώδευον ὁ Κ. Αεσσέψ καὶ ὁ Κ. Ααβαλλέυ· ἅμα δὲ τὸ κομίζον τὸν Ἀντιβασιλεὺς ἀτμοκίνητον ἀφίκετο εἰς τὸ μέρος τοῦ μεγάλου προχώματος, ὁ Κ. Αεσσέψ εἶπε πρὸς τὸν Κ. Ααβαλλέυ· «Ἐν ὀνόματι τῆς Α. Υ. τοῦ ἡγεμόνου τῆς Αἰγύπτου διατάσσω σε ὅπως ἐνώσης τὰ ὕδατα τῆς Μεσογείου μετὰ τῶν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.» Ἐν τῷ ἅμα αἱ πύλαι τοῦ προχώματος ἠνεώχθησαν, τὰ δὲ ὕδατα τῆς Μεσογείου παφλάζοντα καὶ ἀφρίζοντα εἰσώρμησαν καὶ κατέκλυσαν τὴν διώρυγα. Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ὁ Ἀντιβασιλεὺς πλήρης ἐνθουσιασμοῦ ἀπήυθνε τῷ Κ. Αεσσέψ τοὺς κολακευτικoὺς λόγους τούτους· «Ἦδη, ἀγαπητέ μοι Κ. Αεσσέψ, ἡ φιλία ἡμῶν ἔσται διαρκῆς καὶ ἰσόβιος.» Αὐθημερὸν δὲ εἰσέπλευσεν εἰς τὴν διώρυγα τὸ Αἰγυπτιακὸν ἀτμοκίνητον *Zérte El Bahería* (ἡ μνηστὴ τοῦ Νείλου.)»

ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΣ. Ἐκ τῶν διδασκάντων εἰς τὸ ἐν μακρῇ τῇ λήξει *Ἀθήναιον* διδασκτικώτατα καὶ τερπνότατα μαθήματα ὑπῆρξεν ἀναντιρρήτως καὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου Κ. Δ. Σ. Στρούμπος, ὅστις ἐπιθυμῶν νὰ διαδοθῇ ἡ εἴς αὐτῶν ὠφέλεια εἰς πολλῶν πλείονας ἢ τοὺς εὐαρίθμους ἀκροατὰς τοῦ Συλλόγου, ἐτύπωσεν αὐτὰ ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει, καταστήσας μάλιστα ὅσον ἐνδέχεται εὐληπτα διὰ τῆς προσθήκης πολλῶν σχημάτων. Τὸ πόνημα ταῦτα

ἐπιγράφεται «Περὶ ἀέρος καὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ,» διὰ δὲ τὴν ὑπόθεσιν καὶ τὸ ἐπαγωγὸν τῆς διηγήσεως εἶναι ἄξιον ν' ἀναγνώσθῃ καὶ ὑπὸ τῶν ἤττων εὐμαθῶν.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Ὁ ἐκ τῶν λογιωτέρων ἀνταποκριτῶν τῆς *Πανδώρας*, ὅστις πολλάκις καὶ ἔτερψε καὶ ἐδίδαξε τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς διὰ ποιήσεων καὶ πεζῶν διατριβῶν, Χρῆστος Παρμενίδης ἀπέθανεν ἐσχάτως ἐν Ἀθήναις. Σπουδάζας κατ' ἀρχὰς τὰ ἐγκύκλια ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Ἑλλάδος, μετὰ ταῦτα δὲ μεταβάς χάριν τελειοποιήσεως εἰς Παρίσιους, ἐξελέξατο τόπον διαμονῆς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ἐδίδασκε μὲν τὰ τέκνα τῶν ὁμογενῶν, κατεγίνετο δὲ καὶ εἰς ἔργα φιλολογικῆ, ἐκδοὺς διαφόρους μεταφράσεις ἡτοι τὸν βίον Ακαρεντίου τοῦ ἀπὸ Μεδίκων, τὸν Σαρδανάπαλον τοῦ Βύρωνος, καὶ τινὰ ἔργα πρωτότυπα εἰς τὸν ἑμμετρον λόγον. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους εἰς τὸν ἄγονον τοῦ φιλόλογου βίον ἠθέλησε νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ἑμπορικὸν, καθόσον μάλιστα γήμας γυναῖκα ἑλληνίδα καὶ γενόμενος πατήρ, ὤφειλε νὰ φροντίσῃ συντονώτερον περὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Οἱ ἀνένδοτοι ὅμως κόποι καὶ τὸ ὑγρὸν κλίμα τῆς Μαγχεστρίας τοσοῦτῳ κατέβηκεν τὸ ἀθλητικὸν αὐτοῦ σῶμα, ὥστε ὅτε κατὰ προτροπὴν τῶν ἱατρῶν ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα χάριν τοῦ γλυκυτέρου κλίματος, δὲν ἐβράδυνε νὰ καταλίπῃ αὐτὴν διὰ παντός. Ὁ ἄ ελεγε τις ὅτι ἦλθε νὰ προσαγορεύσῃ τὸ τελευταῖον τὴν πατρίδα αὐτοῦ, διότι πολλὴν εἶχεν ὁ μακρότης τὴν φιλοπατρίαν. «Ἡ εὐχή μου, ἔγραφεν ἡμῖν συνεχῶς, ἡ εὐχή μου εἶναι ν' ἀποθάνω εἰς τὴν πατρίδα.» Καὶ ἀπέθανε καὶ μὲν ἐν τῇ πατρίδι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, ἀφῆκεν ὅμως νέαν σύζυγον καὶ τέκνα ὄρφανὰ, πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ κατασκευάσῃ καὶ τινὰ περιουσίαν χάριν τῶν φιλάτων τῆς καρδίας αὐτοῦ, δι' ἧς τοσοῦτον ἐμόχθη. Εἶχε δὲ καὶ τὸν χαρακτῆρα ἀκέραιον καὶ μεγίστην ἀκρίθειαν κατὰ τὰς μετὰ τῶν ἄλλων συναλλαγὰς.